

ERIKOISKULJETUKSET YLEISILLÄ TEILLÄ

KULJETUSLUVAN HAKEMINEN JA KULJETUKSEN SUORITTAMINEN

TIE- JA VESIRAKENNUSHALLITUS

08
TIE

81 1201

ALKUSANAT

Jäljempänä annetut ohjeet on tarkoitettu yleisillä teillä suoritettavien erikoiskuljetuksien tarvitsijoita ja suorittajia sekä lupahakemusten käsittelijöitä varten.

Ohjeet ovat väliaikaiset, koska v. 1982 voimaan astuva uusi tieliikennelaki ja siihen liittyvät asetukset aiheuttavat ohjeisiin muutoksia. Aikaisemmin voimassa olleiden ohjeiden tarkistus on kuitenkin jo tässä vaiheessa katsottu tarkoituksenmukaiseksi erikoiskuljetusten varoituslaitteita ja liikenteen ohjausta koskevien määräysten muuttumisen vuoksi.

Ohjeita laadittaessa on otettu huomioon mm. erikoiskuljetuksien suorittajia ja tarvitsijoita edustavien järjestöjen ja poliisin lausunnot.

Nämä ohjeet korvaavat kokonaan 31.3.1978 hyväksytyt ohjeet "Erikoiskuljetukset yleisillä teillä. Kuljetusluvan hakeminen ja kuljetuksen suorittaminen" (julkaisu TVH 742012). Lisäksi nämä ohjeet kumoavat 28.3.1978 hyväksytyt ohjeet "Erikoiskuljetukset yleisillä teillä. Toimintaperiaatteet kuljetuslupahakemusten käsittelyssä" (julkaisu TVH 742011) niiltä osin kuin em. vanhat ohjeet ovat ristiriidassa uusien ohjeiden kanssa.

TVH:n liikennetoimistossa 1.9.1981

Toimiston päällikkö
Yli-insinööri

K. Härkänen

Sisällysluettelo

Sivu

0. YLEISTÄ.....	1	7.8 Yksityisen tien omistajan lupaa ja rakennuskaavatien käyttämistä koskeva ehto.....	13
1. MILLOIN KULJETUSLUPA TARVITAAN.....	1	7.9 Vastuuta koskeva ehto.....	13
2. MILLOIN KULJETUSLUPAA EI TARVITA.....	2	7.10 Letka-ajoa koskevat ehdot.....	13
3. KENELLE KULJETUSLUPAHAKEMUS TEHDÄÄN.....	3	7.11 Erikoisehdot.....	15
4. MITEN KULJETUSLUPAHAKEMUS LAADITAA.....	4	7.12 Ehdoista poikkeaminen.....	15
5. KULJETUSLUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY.....	5	8. ERIKOISKULJETUKSEN SUORITTAMINEN.....	16
5.1 Kuljetuslupa.....	5	8.0 Yleistä.....	16
5.2 Kielteinen päätös.....	6	8.1 Erikoiskuljetuksen suunnittelu.....	16
6. KULJETUSLUVAN MYÖNTÄMISEN EDELLYTYKSET.....	7	8.2 Kuljetusta edeltävät toimenpiteet.....	16
7. KULJETUSLUPAAN SISÄLLYTETTÄVÄT EHDOT.....	7	8.3 Toimenpiteet kuljetuksen aikana.....	18
7.1 Kuljetuskalustoa ja sen varusteita koskevat ehdot.....	7	8.30 Yleistä.....	18
7.2 Kuormaustapaa koskeva ehto.....	11	8.31 Liikenneteknilliset turvallisuus-toimenpiteet.....	18
7.3 Kuljetustapaa koskevat ehdot.....	11	8.32 Poliisin suorittama liikenteen ohjaus erikoiskuljetusten yhteydessä.....	19
7.4 Valvontaa koskevat ehdot.....	12	8.33 Tiehen kuuluvien tai liittyvien rakenteiden ja laitteiden suojaaminen.....	19
7.5 Tiehen kuulumattomien rakenteiden suojaamista koskeva ehto.....	12	9. ERIKOISKULJETUKSIIN KOHDISTUVAT SEURANTA-TUTKIMUKSET JA TARKASTUKSET.....	21
7.6 Valtionrautateiden lupaa koskeva ehto.....	12	10. ERIKOISKULJETUKSET MOOTTORI- JA MOOTTORI-LIIKENNETEILLÄ.....	23
7.7 Kaupungin lupaa koskeva ehto.....	13		

LIITTEET:

- 1: Kuljetuslupahakemusten lähetysosoitteet TVL:ssa
- 2: Tie- ja vesirakennuspiirit ja niiden keskuspaikat
- 3: Kuljetuslupahakemuslomake
- 4: Kuljetuslupalomake jakamattomien esineiden kuljettamiseksi ylisuurina kuljetuksina
- 5: Kuljetuslupalomake ylikorkeiden konttikuljetusten suorittamiseksi
- 6: Kuljetuslupalomake ylisuuren tai ylliraskaan ajoneuvonosturin kuljettamiseksi
- 7: Kuljetuslupalomake muiden kuin liitteissä 4-6 mainittujen erikoiskuljetusten suorittamiseksi
- 8: Jäljennös kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön kirjeestä nro 12021/771/1969
- 9: Ohjeet rautateiden tasoristeysten ylittämisestä erikoiskuljetuksilla
- 10: Liikkuvan poliisin lääninosastojen osoitteet ja puhelinnumerot

Erikoiskuljetukset yleisillä teillä

0. Yleistä

Erikoiskuljetuksella tarkoitetaan näissä ohjeissa sellaista tiekuljetusta, jossa ylitetään moottoriajoneuvoasetuksen 36 §:ssä säädettyt enimmäismitat tai -painot.

Erikoiskuljetuksen suorittamista varten tulee hankkia kohdassa 2 mainittuja poikkeuksia lukuunottamatta moottoriajoneuvoasetuksen 36 §:n edellyttämä lupa, jota näissä ohjeissa nimitetään kuljetusluvaksi.

Erikoiskuljetusluvasta päättävä viranomainen selvittää tie- ja liikenneolosuhteita sekä kul-

jetuskalustoa koskevien tietojen perusteella kuljetuksen suorittamisen mahdollisuuden sekä määrittää myös kuljetusluvan ehdot.

Näiden ohjeiden tarkoituksena on täsmentää ja selventää yleisillä teillä suoritettaville erikoiskuljetuksille lupia haettaessa, lupahakemuksia käsiteltäessä sekä erikoiskuljetuksia suoritettaessa noudatettavaa käytäntöä. Ohjeita noudattamalla luodaan edellytykset kuljetuslupahakemusten yhtenäiselle ja joustavalle käsittelylle ja erikoiskuljetusten kitkattomalle suoritukselle.

1. Milloin kuljetuslupa tarvitaan

Erikoiskuljetuksen suorittamiseen tarvitaan kohdassa 2 mainittuja poikkeuksia lukuunottamatta kuljetuslupa. Tämän mukaisesti kuljetuslupa näitä poikkeustapauksia lukuunottamatta tarvitaan aina kun ylitetään seuraavat moottoriajoneuvoasetuksen 36 §:ssä määritellyt mitat tai painot:

1. Autoa ei saa kuljettaa tiellä, mikäli sen tai siihen kytketyn ajoneuvon 15 §:n mukaisesti vahvistettu taikka rekisteriin merkitty akselipaino, tai milloin tätä painoa ei ole erikseen vahvistettu, todellinen akselipaino ylittää 10,0 tonnia tai telipaino 16,0 tonnia taikka suurin leveys 2,50 metriä.
2. Auton tai siihen kytketyn ajoneuvon tai näiden muodostaman ajoneuvoyhdistelmän kokonaispaino ei saa ylittää määrää, joka saadaan lisäämällä 20,0 tonniin 160 kiloa kutakin alkavaa 10 senttimetriä kohti, millä auton tai ajoneuvon tai yhdistelmän äärimmäisten akselien väli ylittää 2,5 metriä. Ajoneuvoyhdistelmän kokonaispaino saa kuitenkin olla enintään 42,0 tonnia. (Taulukko 1)

3. Edellä 2 momentissa olevista säännöksistä riippumatta ei ajoneuvoyhdistelmän kokonaispaino kuitenkaan saa ylittää määrää, joka saadaan laskemalla yksi tonni vetoauton moottorin DIN-järjestelmän mukaan mitatun tehon jokaista 4,4 kilowattia (6,0 hevosvoimaa) kohti.
4. Jos auto tai siihen liitetty ajoneuvo on varustettu telaketjuin, sen kokonaispaino saa olla enintään 16 tonnia.
5. Sillalle tai lossille ajettaessa ei auton tai siihen liitetyn ajoneuvon kokonaispaino saa ylittää sillan liikennemerkillä osoitettua kantavuutta eikä tällaisen ajoneuvoyhdistelmän yhteenlaskettu kokonaispaino lossin vahvistettua kantavuutta.
6. Auton leveyttä määrittäessä ei taustapeiliä eikä suuntavaloa tai ojennettua suuntaviittaa oteta huomioon, ei myöskään tienpitoon käytetyssä autossa siihen tilapäisesti kiinnitettyjä laitteita, jotka ovat ministeriön erikseen määräämällä tavalla merkityt.

7. Kuorman leveys ei saa ylittää sitä kuljettavan auton suurinta leveyttä.
8. Auton suurin sallittu korkeus kuormineen on 4,0 metriä. Auton suurin sallittu pituus kuorma mukaan luettuna on 12,0 metriä, linja-auton kuitenkin 13,0 metriä ja nivelrakenteisen linja-auton 18,0 metriä. Ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu pituus kuorma mukaan luettuna on 16,0 metriä, kuitenkin seuraavin poikkeuksin:
- a) kuorma-auton ja kaksi- tai useampiakselisen varsinaisen perävaunun muodostaman yhdistelmän 22,0 metriä; ja

- b) kuorma-auton ja erityisesti pylväiden ja vastavien pitkien esineiden kuljetukseen rakennetun puoliperävaunun muodostaman yhdistelmän 20,0 metriä.
- 8 a. Auton ja siihen kytketyn ajoneuvon muodostaman yhdistelmän tulee olla siten kääntyvä, että sen uloimman etukulman kulkiessa 12,5 metrin säteisen ympyrän kaarta pitkin sisäsiivu kulkee vähintään 5,0 metrin säteisen ympyrän kaarta pitkin.

Taulukko 1. Suurimman sallitun kokonaispainon riippuvuus äärimmäisten akselien välisestä matkasta (moottoriajoneuvoasetus 36 §)

Akseli- väli (m)	Kokonaispaino (kg)									
	Akselivälin lisäys metriä									
	0,0	+0,1	+0,2	+0,3	+0,4	+0,5	+0,6	+0,7	+0,8	+0,9
10,0	32 000	32 160	32 320	32 480	32 640	32 800	32 960	33 120	33 280	33 440
11,0	33 600	33 760	33 920	34 080	34 240	34 400	34 560	34 720	34 880	35 040
12,0	35 200	35 360	35 520	35 680	35 840	36 000	36 160	36 320	36 480	36 640
13,0	36 800	36 960	37 120	37 280	37 440	37 600	37 760	37 920	38 080	38 240
14,0	38 400	38 560	38 720	38 880	39 040	39 200	39 360	39 520	39 680	39 840
15,0	40 000	40 160	40 320	40 480	40 640	40 800	40 960	41 120	41 280	41 440
16,0	41 600	41 760	41 920							

(Esim. Jos äärimmäisten akselien väli on 15,5 m, suurin sallittu kokonaispaino on 40 800 kg)

2. Milloin kuljetuslupaa ei tarvita

Kuljetuslupaa ei tarvita yleissäännöstä poiketen seuraavissa tapauksissa:

1. Maatalouteen tai tienpitoon käytettävien ylileveiden hinattavien laitteiden kuljetamiseen edellyttäen, että kaikki kohtuudella vaadittavat toimenpiteet ylileveyden poistamiseksi ovat suoritettut, että leveys ei ilmeisesti vaaranna muuta liikennettä ja että ylileveät laitteet ovat ministeriön määrämällä tavalla merkityt (moottoriajoneuvoasetus 62 §). 1)

2. Traktorilla liikkumiseen tiellä vaikka siihen liitetyn työvälineen leveys on suurempi kuin traktorin leveys tai suurempi kuin 2,5 m (moottoriajoneuvoasetus 52 §).
3. Tienpitoon käytettävän auton liikkumiseen tiellä, vaikka siihen tilapäisesti kiinnitettyjen laitteiden leveys on suurempi kuin auton leveys tai suurempi kuin 2,5 m, kun laitteet ovat ministeriön erikseen määrämällä tavalla merkityt (moottoriajoneuvoasetus 36 § 6 momentti). 1)

4. Ylisuuren tiekoneen ja maa- tai metsätaloudessa käytettävän moottorikäyttöisen laitteen kuljettamiseen tiellä edellyttäen, ettei laite ilmeisesti vaaranna muuta liikennettä (moottoriajoneuvoasetus 55 §). 1)
 5. Siirrettäessä traktoria tai moottorityökonetta tiellä työpaikalta toiselle tai huoltotarkoituksessa saa leveys olla enintään 3,0 metriä (moottoriajoneuvoasetus 52 § 2 momentti). 1)
 6. Traktorin ja sellaisen perävaunun muodostaman yhdistelmän kuljettamiseen, jonka leveys 2,5 metriin saakka ylittää vetävän traktorin leveyden (moottoriajoneuvoasetus 59 § e-kohta).
 7. Yli 2,5 metriä leveän traktorin ja sellaisen perävaunun muodostaman yhdistelmän kuljettamiseen, jonka leveys on yli 2,5 metriä, mutta enintään traktorin levyinen, ehdolla, ettei perävaunua käytetä tiellä muulloin kuin siirrettäessä sitä työpaikalta toiselle tai huoltotarkoituksessa (moottoriajoneuvoasetus 59 § e-kohta).
 8. Kuljetettaessa erityisiä sotilastarkoituksiin rakennettuja valtiolle kuuluvia ajoneuvoja ja laitteita (moottoriajoneuvoasetus 5 §. Käytännössä puolustusvoimat on hakenut kuljetusluvat ylisuurille ja ylliraskaille kuljetuksilleen).
 9. Kuljetettaessa erikoiskuljetuksiin tarkoitettua puoliperävaunulla pylväitä ja vastaavia pitkiä esineitä, jos perävaunun ja sen vetoauton yhdistelmän pituus ei ole suurempi kuin 20 metriä eivätkä perävaunun ja ajoneuvoyhdistelmän korkeus, leveys tai painot ylitä moottoriajoneuvoasetuksen 36, 57 ja 58 §:ssä säädettyjä arvoja. Näillä edellytyksillä saa syväkuormausperävaunua käyttää ilman eri lupaa sellaisten korkeudeltaan ja kamattomien esineiden ja konttien kuljetukseen, joiden kuljetus lyhyempää perävaunua käytettäessä edellyttäisi moottoriajoneuvoasetuksen 36 §:ssä säädetyn korkeuden ylittämistä (moottoriajoneuvoasetuksen täytäntöönpanopäätös 43 §).
- 1) Jos ylileveä laite tai ajoneuvo kuormataan esim. kuorma-auton lavalle, kysymyksessä on kuljetusluvan vaativa erikoiskuljetus.

3. Kenelle kuljetuslupahakemus tehdään

Luvan moottoriajoneuvoasetuksen 36 §:n 1 - 8 momenteissa annetuista määräyksistä poikkeamiseen voivat 36 §:n 9 momentin perusteella myöntää tapauksesta riippuen seuraavat viranomaiset:

- liikenneministeriö
- tie- ja vesirakennushallitus koko maassa
- tie- ja vesirakennushallituksen määräämä tieviranomainen alueellaan
- kaupungissa ja kauppalassa maistraatti tai järjestysvoima kuultuaan kunnallishallitusta ja poliisiviranomaista kunnan alueella 1)

1) Kaupunkien myöntämien lupien osalta voimassa olevan moottoriajoneuvoasetuksen 36 §:n 9 momentti on vanhentunut 1.4.1978 tapahtuneen järjestysvoimien lakkauttamisen jälkeen. Järjestysvoimille kuulunut luvanmyöntäoikeus on em. päivämäärän jälkeen niissä kaupungeissa, joissa ei ole maistraattia, siirtynyt nimismiehelle.

- poliisiviranomainen kuultuaan asianomaista tieviranomaista tilapäistä matkaa varten piirissään olevalla tiellä

Lisäksi erikoiskuljetuksen tarvitsijoiden tulee tarvittaessa hankkia yksityisen tien pitäjän lupa yksityisen tien käyttämiseksi, valtionrautateiden lupa tasoristeyksen ylittämiseksi ja sähkölaitoksen tai puhelinlaitoksen lupa matalalla olevan johdon alittamiseksi.

Liikenneministeriö myöntää yleensä vain erivapauksia normaalista poikkeavan kuljetuskaluston käyttämiseen. Koska liikenneministeriön antamat luvat ovat yleensä pysyväisluontoisia ja koko valtakuntaa koskevia, ovat tällaisilla luvilla sallitut poikkeukset painoihin ja mittoihin varsin vähäisiä. Reittikohtaisia lupia liikenneministeriö on myöntänyt vain muutaman korkeutta koskevan, ja näissä tapauksissa korkeus on ollut enintään 4,5 metriä. Liikenneministeriön luvat tulevat yleensä kyseeseen vain rakenteellisesti poikkeavien ajoneuvojen rekisteröimiseksi, varsinkin kuljetuslupa on näissä tapauksissa haettava muilta edellä luetelluilta viranomaisilta.

Tie- ja vesirakennushallitus ja tie- ja vesirakennuspiirit ratkaisevat yleisillä teillä tapahtuvia kuljetuksia koskevat lupahakemukset olettaen tällöin, että erikoiskuljetuksen suorittamisesta muiden kysymykseen tulevien osapuolien kanssa sovitaan ajoissa ennen kuljetuksen suorittamista.

Tie- ja vesirakennushallitukselle osoitetaan

1. Kaikki kahden tai useamman piirin alueella tapahtuvia ylliraskaita kuljetuksia koskevat kuljetuslupahakemukset.
2. Sellaiset kahden tai useamman piirin alueella tapahtuvaa muuta kuin ylliraskasta kuljetusta koskevat kuljetuslupahakemukset, jotka luvan hakijan kannalta on käytännöllisistä syistä helpompaa hakea keskitetysti tie- ja vesirakennushallituksesta kuin useasta tie- ja vesirakennuspiiristä.

3. Sellaiset hakemukset, joiden tarkoittamien kuljetusten yhteydessä joudutaan poikkeamaan moottori- tai moottoriliikennetiellä tapahtuvaa liikennettä koskevista yleissäännöksistä (ks. kohta 10).

Tie- ja vesirakennuspiireille osoitetaan

1. Kaikki vain yhden piirin alueella tapahtuvia erikoiskuljetuksia koskevat kuljetuslupahakemukset.
2. Sellaiset kahden tai useamman piirin alueella ulottuvaa muuta kuin ylliraskasta kuljetusta koskevat hakemukset (kyseisen piirin osalta), jotka luvan hakijan on käytännöllisistä syistä helpompaa hakea tie- ja vesirakennuspiireistä.

Kahta tai useampaa tie- ja vesirakennuspiiriä koskevat kuljetuslupahakemukset, jotka eivät koske ylliraskaita kuljetuksia, voidaan siis osoittaa vaihtoehtoisesti joko tie- ja vesirakennushallitukselle tai tie- ja vesirakennuspiireille. Hakemusta ei saa samanaikaisesti lähettää sekä tie- ja vesirakennushallitukseen että tie- ja vesirakennuspiireihin. Liitteessä 1 on esitetty kuljetuslupahakemusten lähetysosoitteet TVL:ssä ja liitteessä 2 tie- ja vesirakennuspiirien rajat.

Poliisiviranomaiselle voidaan lupahakemus osoittaa silloin, kun on kysymyksessä tilapäinen matka poliisipiirissä olevalla tiellä. Koska poliisiviranomaisen on kuultava ennen luvan myöntämistä tieviranomaisista, on kuitenkin useissa tapauksissa luvanhakijan kannalta nopeampi tapa osoittaa hakemus suoraan tieviranomaiselle.

4. Miten kuljetuslupahakemus laaditaan

Kuljetuslupahakemus tulee laatia yleensä kirjallisesti liitteessä 3 esitetylle lomakkeelle. Jos hakemus laaditaan muun muotoisena, tulee hakemuksesta kuitenkin ilmetä lomakkeessa edellytetyt tiedot. Hakemuslomakkeita on tilattavissa TVH:n lomakevarastosta julkaisunumerolla TVH 741294.

Jos hakemukseen ei tarvita liitteitä tai jos kysymyksessä on korkeintaan vuotta vanha luvan uusinta, voidaan kuljetuslupaa hakea myös telexillä. Kutakin kuljetuslupaa varten tulee tehdä eri hakemus.

TVH:n ja piirien kuljetuslupahakemusten käsittelijät voivat ottaa hakemuksia vastaan myös puhelimitse harkintansa mukaan, kun on kysymyksessä esim. luvan uusinta tai hakemus, johon ei tarvita liitteitä.

Kaikissa kuljetuslupahakemuksissa tulee ilmoittaa kuljetettavan kappaleen tai kappaleiden leveys, korkeus ja pituus sekä vastaavat mitat koko kuljetuksesta. Yliraskaiden ja ylikorkeiden kuljetusten lähtöpaikka ja määräpaikka on ilmoitettava täysin yksikäsitteisesti tarvittaessa karttaliitteiden avulla. Kuljetettava kappale tulee määritellä lukuunottamatta kohdan 5 mukaisia yleislupia, joissa kappaleen määrittelyksi riittää "jakamattomat esineet tai koneet".

Painoa koskevat tiedot on tarpeen ilmoittaa vain silloin, kun kysymyksessä on yliraskas kuljetus. Yliraskaita kuljetuksia koskevien hakemusten tekemisessä on huomattava, että akseli-, teli- ja kokonaispainoiksi tulee ilmoittaa todelliset ko. kuljetuksessa syntyvät painot eikä esim. rekisteriotteen mukaisia kuljetuskalustolle suurimpia sallittuja painoja.

Aina kun on kysymyksessä yliraskas erikoiskuljetus, tulee hakemukseen liittää jäljennös auton rekisteriotteesta ja käytettäessä perävaunua

myös perävaunun rekisteriotteesta ja perävaunukirjasta. Yliraskaita hinattavia laitteita (vrt. kohta 7.1) koskevien hakemusten mukana tulee seurata katsastusmiehen todistus kytkennän hyväksymisestä. Yliraskaita autonostureita koskevissa hakemuksissa tulee ilmoittaa rekisteriotteen mukainen mallimerkintä ja rekisterinumero.

Luvan saamiseksi ajoissa on yleensä syytä yli-pitkien, ylileveiden ja ylikorkeiden kuljetuksien osalta varata aikaa viikko ja yliraskaiden kuljetuksien osalta kaksi viikkoa hakemuksen käsittelyyn. Lisäksi on otettava huomioon postin kulkemiseen kuluva aika. Käsittely saattaa vaatia pitemmänkin ajan, jos hakemus käsittää useita reittejä tai kuljetus poikkeaa huomattavasti normaalimitoista tai -painoista. Huomattavasti poikkeavina kuljetuksina pidetään yli 4,4 m korkeita, telipainoltaan yli 10 + 10 t ja puoliperävaunun ollessa kysymyksessä kokonaispainoltaan yli 45 t kuljetuksia. Myös hakemusten ruuhkautuminen saattaa pidentää käsittelyaikaa. Kuljetuslupahakemusten käsittely on nopeampaa, jos kysymyksessä olevan kuljetuksen koko tai kuormitustapaus on sama kuin jo aikaisemmin samalla reitillä tutkituissa tapauksissa.

Kiireellisissä tapauksissa hakemus pyritään käsittelemään edellä mainittua lyhyemmässä ajassa.

5. Kuljetuslupahakemuksen käsittely

Kuljetuslupahakemusta koskeva päätös annetaan kirjallisena. Myönteisessä tapauksessa hakija saa kuljetusluvan ja kielteisessä tapauksessa päätöstä koskevan ilmoituksen.

5.1 KULJETUSLUPA

Kuljetuslupa kirjoitetaan liitteen 4, 5, 6 tai 7 mukaiselle lomakkeelle, joiden etupuolella on määriteltä kuljetuksen laatu (kuljetettava kappale ja kuljetuskalusto), kuljetusreitti ja luvan voimassaoloaika sekä ilmoitettu niiden lomakkeen kääntöpuolella mainittujen ehtojen numerot, jotka on otettava huomioon erikoiskuljetusta suo-

ritettaessa. Hakemusasiakirjoja ei palauteta luvan mukana.

Liitteille 4 - 7 kirjoitetaan luvat kuljetuksen laadun perusteella seuraavasti:

- liitteelle 4 yleislupa jakamattomien esineiden kuljettamiseksi enintään 4,0 m leveälle, 4,4 m korkealle ja 30 m pitkälle kuljetukselle, joka ei ole yliraskas
- liitteelle 5 kuljetuslupa enintään 4,4 m korkealle konttikuljetukselle, joka ei ole yliraskas, ylileveä eikä yli-pitkä

- liitteelle 6 kuljetuslupa ajoneuvonosturille
- liitteelle 7 muut kuljetusluvut

Kuljetuslupaan merkitään seuraavat tiedot:

Kuljetuksen laatua koskevat tiedot ovat yleensä samoja kuin hakemuksessakin. Joissakin tapauksissa lupa voidaan erikoisehdoin myöntää vain pienemmälle tai kevyemmälle kuljetukselle kuin hakemuksessa on esitetty (esim. nosturi vastapainot riisuttuina). Kuljetuskaluston rekisterinumerot merkitään lupaan aina, kun on kysymyksessä ylliraskas kuljetus.

Kuljetusreittiä koskevat tiedot saattavat poiketa hakemuksessa esitetyistä tiedoista, mikäli hakemuksen käsittelyn aikana on todettu, että hakijan esittämä kuljetusreitti on kyseiseen tarkoitukseen sopimaton. Tällöin kuitenkin varmistetaan ottamalla yhteys hakijaan muutetun reitin sopivuus hakijalle.

Kuljetusreitti kirjoitetaan käyttäen paikkakuntien tai liittymien nimiä ja tiennumeroita. Tieluokka on reittiä määriteltäessä ilmaistu seuraavin lyhennyksin:

M = moottoritie
vt = valtatie
kt = kantatie
mt = maantie
pt = paikallistie

Tienumerot on esitetty tienumerokartoissa, joita voi vahvistettuun hintaan ostaa TVH:n lomakevarastosta (os. PL 20, 00131 Helsinki 13, Pasilan virastokeskukseen muuttamisen jälkeen PL 33, 00521 Helsinki 52).

Kuljetuslupan ehdot on esitetty luvan takasivulla. Luvan etusivulla on mainittu, mitkä takasivun ehdoista koskevat ko. lupaa. Kuljetuksen suorittamista koskevien tärkeimpien varoitusehtojen määäämisperusteet on esitetty taulukossa 2 sivulla 9.

Kuljetuslupa voidaan myöntää joko kuljetuksen tilaajalle, kuljetuksen suorittajalle tai tuotteen valmistajalle. Kuljetuslupaa ei voida siirtää. Yhtiölle tai yritykselle myönnetyn kuljetuslupan antamista yhtiön tai yrityksen kaikkien osakkaiden käyttöön ei pidetä luvan siirtämisenä, sen sijaan yhdelle osakkaalle myönnetyn kuljetuslupan antaminen muiden osakkaiden käyttöön on luvan siirtämistä eikä siten sallittua.

Kuljetusluvasta peritään maksu. Lupa voidaan peruuttaa sen voimassaoloajanakin, mikäli tieolosuhteissa tapahtunut muutos tai muut ennakolta arvaamattomat syyt sen vaativat.

5.2 KIELTEINEN PÄÄTÖS

Kuljetuslupahakemuksesta koskevasta kielteisestä päätöksestä ilmoitetaan kirjallisesti. Ilmoitukseen sisältyy aina päätöksen perustelu. Hakijalle pyritään myös osoittamaan muu kuljetusvaihtoehto silloin kun tähän tarvittavat perustiedot ovat hakemuksen käsittelijän käytettävissä. Hakemukseen liittyviä asiakirjoja ei palauteta hakijalle. Haluttaessa asia uudelleen käsiteltäväksi ei lisäselvityksiä esitettäessä tarvitse esittää uutta hakemusta. Kielteisestä päätöksestä hakijalta ei peritä maksua. Päätöksestä voidaan valittaa Korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

6. Kuljetusluvan myöntämisen edellytykset

TVL:n soveltamat periaatteet kuljetuslupia myönnettäessä on esitetty yksityiskohtaisesti julkaisussa TVH nro 742011. Kuljetusluvan myöntämisen tärkeimmät perusteet ovat seuraavat:

1. Kysymyksessä on jakamaton kappale, jonka koko on sellainen, ettei sitä voida kohtuudella kuljettaa ylittämättä leveyden, korkeuden, pituuden tai painon normaalisti sallittuja rajoja.
2. Kappaletta ei voida lainkaan tai kohtuullisina pidettävillä kustannuksilla kuljettaa muita kuljetustapoja käyttäen tähän tarkoitukseen sopivan rautatie- tai vesikuljetusmahdollisuuden puuttuessa.
3. Kuljetuskalusto on asianmukaisesti hyväksytty ja rekisteröity.
4. Teiden ja niillä olevien siltojen kantavuus ja käytettävissä oleva tila on riittävä eikä kuljetus häiritse kohtuuttomasti muuta liikennettä tai vaaranna liikenneturvallisuutta.

5. Kuljetusluvan tarvitsija sitoutuu noudattamaan asetettuja ehtoja ja on noudattanut niitä aikaisemminkin.

Kuljetustarpeen ja kuljetettavan kappaleen laadusta riippuen luvat voidaan myöntää yhtä kuljetuskertaa varten, useita kuljetuksia käsittävää määrättyä kuljetustehtävää varten tai määrätyllä reitillä taikka tieverkolla tietyssä aikana jatkuvasti suoritettaville kuljetuksille. Tiettyä tieverkkoa koskeissa yleisluvuissa voi kuljetuksen leveys olla enintään 4 m, korkeus 4,4 m ja pituus 30 m. Yliraskaille kuljetuksille myönnetään kuljetuskerroiltaan rajoittamattomia reittikohtaisia lupia vain niissä tapauksissa, joissa normaalisti sallitut jännitykset eivät ylitä. Muissa yliraskaita kuljetuksia koskeissa luvuissa kuljetuskertojen määrä on rajoitettu.

Kuljetuslupa myönnetään määrättyä kappaletta tai määrättyä kappaleryhmää koskevana lukuunottamatta edellä mainittuja jakamattomien esineiden kuljetusta koskevia yleislupia. Muissa kuin tällaisissa yleisluvuissa samalla kuljetusluvalla ei voida antaa lupaa aivan erilaisten kappaleryhmien kuljettamiseen.

7. Kuljetuslupaan sisällytettävät ehdot

Kuljetusluvassa asetetaan erikoiskuljetuksen suorittamiselle ehtoja, jotka koskevat kuljetuskalustoa ja sen varusteita, kuljetustapaa, kuljetuksen suorittamisen valvontaa, kuljetuksen punnitsemista sekä sopimista kuljetuksesta valtionrautateiden, kuntien tai yksityisen tien omistajan kanssa.

Ehdot ovat joko yleisiä, kaikkiin kuljetuslupiin liittyviä, tai tapauskohtaisia, lähinnä kuljetuksen laadusta ja kuljetusreitistä johtuvia.

Seuraavassa on esitetty TVL:n myöntämiin kuljetuslupiin yleensä sisällytettävät ehdot ja nii-

den määräytymisperusteet. Kuljetusluvan myöntäjä voi poikkeustapauksissa perustellusta syystä poiketa seuraavassa esitetyistä ohjeista ehtojen määräämiseksi.

7.1 KULJETUSKALUSTOA JA SEN VARUSTEITA KOSKEVAT EHDOT

Kuljetuskalustoa ja sen varusteita koskevien ehtojen tarkoituksena on parantaa tienkäyttäjien turvallisuutta kuljetuksen aikana. Ehdot perustuvat suurimmalta osin liikenneministeriön moottoriajoneuvoasetuksen täytäntöönpanosta annetun päätöksen 43 §:ään.

Kaikkiin erikoiskuljetuslupiin sisältyvät seuraavat kuljetuskalustoa koskevat yleiset ehdot:

- Kuljetuskaluston tulee olla katsastuksessa hyväksytty ja rekisteröity tai varustettu koenumero kilvin. Rekisteriotteissa mainittu- ja määräyksiä ja liikenneministeriön ko. kuljetuskaluston käyttämisestä mahdollisesti antamia muita ehtoja on noudatettava.
- Mikäli kuljetuskalusto on rekisteröity ulkomailla, sen tulee täyttää Suomessa kansainvälistä liikennettä koskevat määräykset.
- Kytkenän vetoautoon tulee olla katsastusmiehen hyväksymä.

Viimeksi mainittu ehto perustuu hinattavien laitteiden osalta kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön kirjeeseen nro 12021/771/1969. Jäljennös kirjeestä on liitteenä 8.

Kuljetuksen laadusta ja kuljetusreitistä riippuen kuljetusluvassa asetetaan taulukossa 2 sivulla 9 eräiltä osilta tarkemmin selostetuilla perusteilla seuraavia kuljetuskaluston varusteita koskevia ehtoja:

- Kuljetusajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän edessä ja takana tulee olla säädettyjen laitteiden lisäksi keltainen 50 x 100 cm suuruinen pimeän aikana valaistu varoitus- taulu, missä 15 cm korkuisin mustin kirjaimin kahdelle riville jaettuna on teksti "ERIKOISKULJETUS". Varoitustaulun teksti saa ja sen tulee olla näkyvissä vain taulukossa 2 määritetyissä tapauksissa. Varoitustaulu on esitetty kuvassa 1 sivulla 9.
- Kuljetuskaluston takana on oltava kuljetuksen suurinta leveyttä vastaamaan asetettavat punaiset äärivalot, jotka toimivat samanaikaisesti takavalojen kanssa, sekä vastaavasti sijoitetut punaiset heijastimet, jotka hinattavan ajoneuvon ollessa kysymyksessä ovat kolmiomaiset (sivun pituus 15 - 20 cm) ja muulloin muun muotoiset (pinta-ala vähintään 30 cm²). Jos kuljetuksen leveys on suurempi kuin 3 m, äärivaloja on oltava kummallakin puolella kaksi päällekkäin sijoitettuna.

na. Jos äärivalojen etäisyys kuljetuskaluston kiinteistä merkkivaloista on sivusuunnassa suurempi kuin 1 m, on äärivalojen ja merkkivalojen keskiväliin asetettava äärivalojen kaltainen lisämerkkivalo. Valojen ja heijastimien on oltava 0,4 - 1,5 m korkeudella, ja valojen valovoiman on oltava 40 - 100 candela.

- Jos kuljetuksen leveys on suurempi kuin 2,5 m tai muulloinkin, milloin kuorman leveys on suurempi kuin kuljetuskaluston leveys, mutta enintään 3,5 m, vetoauton etuosaan on kuorman leveydelle asetettava kuljettajan näkyvissä olevat joustavasti tai taipuisasti kiinnitetyt merkkitangot.¹⁾ Tankoihin on kiinnitettävä eteenpäin suunnatut, kuljetuksen suurinta leveyttä vastaamaan asetettavat keltaiset merkkivalot, jotka toimivat samanaikaisesti takavalojen kanssa. Lisäksi on tankoihin kiinnitettävä leveydeltään noin 100 mm ja korkeudeltaan noin 200 mm suuruiset valkoiset heijastimet. Valojen ja heijastimien on oltava 1 - 1,5 m korkeudella, ja valojen valovoiman on oltava 40 - 100 candela.
- Kuljetuksen leveyden ollessa suurempi kuin 3,5 m kuljetusajoneuvo tai ajoneuvoyhdistelmä on varustettava kuljetuksen suurinta leveyttä osoittavin, edessä keltaista valoa ja takana punaista valoa näyttävin äärivaloin, sekä edessä leveydeltään noin 100 mm ja korkeudeltaan noin 200 mm suuruisin valkoisin heijastimin. Jos äärivalojen etäisyys kuljetuskaluston kiinteistä merkkivaloista on sivusuunnassa suurempi kuin 1 m, on em. äärivalojen ja merkkivalojen keskiväliin asetettava äärivalojen kaltainen lisämerkkivalo. Kuljetuksen leveyden ollessa yli 4 m kuljetuksen suurin leveys on lisäksi merkittävä sijoittamalla kuljetuksen taakse ja kuljetuksen etuosaan, esim. ohjaamon taakse, 1 - 1,5 m korkeuteen ajoneuvon poikittaisessa pystytasossa sijaitseva punakeltajuovitettu kuljetuksen leveyden pituinen vähintään 30 cm leveä lauta, jossa punaiset juovat ovat heijastavia taaksepäin ja keltaiset juovat heijastavia eteenpäin. Valojen ja heijastimien tulee olla 1 - 1,5 m korkeudella ja valojen valovoiman tulee olla 40 - 100 candela.

1) Bulldog-mallisen ohjaamon ollessa kysymyksessä oikeanpuolisen merkkitangon ei tarvitse olla kuljettajan näkyvissä.

Kuva 1. Erikoiskuljetuksissa käytettävä varoitustaulu

Taulukko 2. Eräiden varoitusehtojen riippuvuus kuljetuksen pituudesta ja leveydestä

Varoitusehto	Kuljetuksen leveys B (m)									
	B ≤ 3,0				3,0 < B ≤ 3,5				3,5 < B ≤ 5,0	
	Kuljetuksen pituus L (m)				Kuljetuksen pituus L (m)				Kuljetuksen pituus L (m)	
	L ≤ 22	22 < L ≤ 30	30 < L ≤ 35	L > 35	L ≤ 22	22 < L ≤ 30	30 < L ≤ 35	L > 35	L ≤ 22	22 < L ≤ 30 L > 30
Varoitustaulut										
Varoitusbussit										
Varoitusbussit										
Saattovalvoja ¹⁾										
Poliisiohjaus ²⁾										

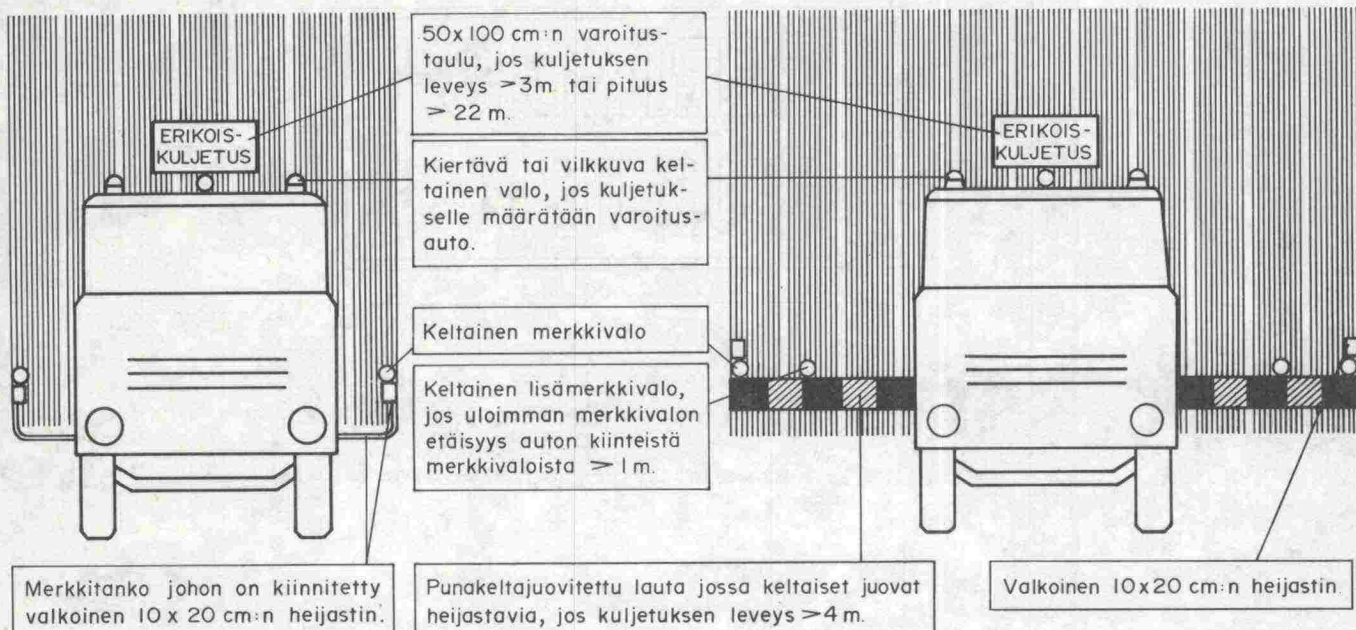
1) Jos tien pinnan leveys (ajorata + mahd.piennar) < 7 m tai kuljetuksen pituus > 22 m, saattovalvoja aina kun kuljetuksen leveys > 4 m

2) Poliisiohjaus virkatyönä saattovalvojan lisäksi, jos poliisiviranomainen katsoo sen tarpeelliseksi

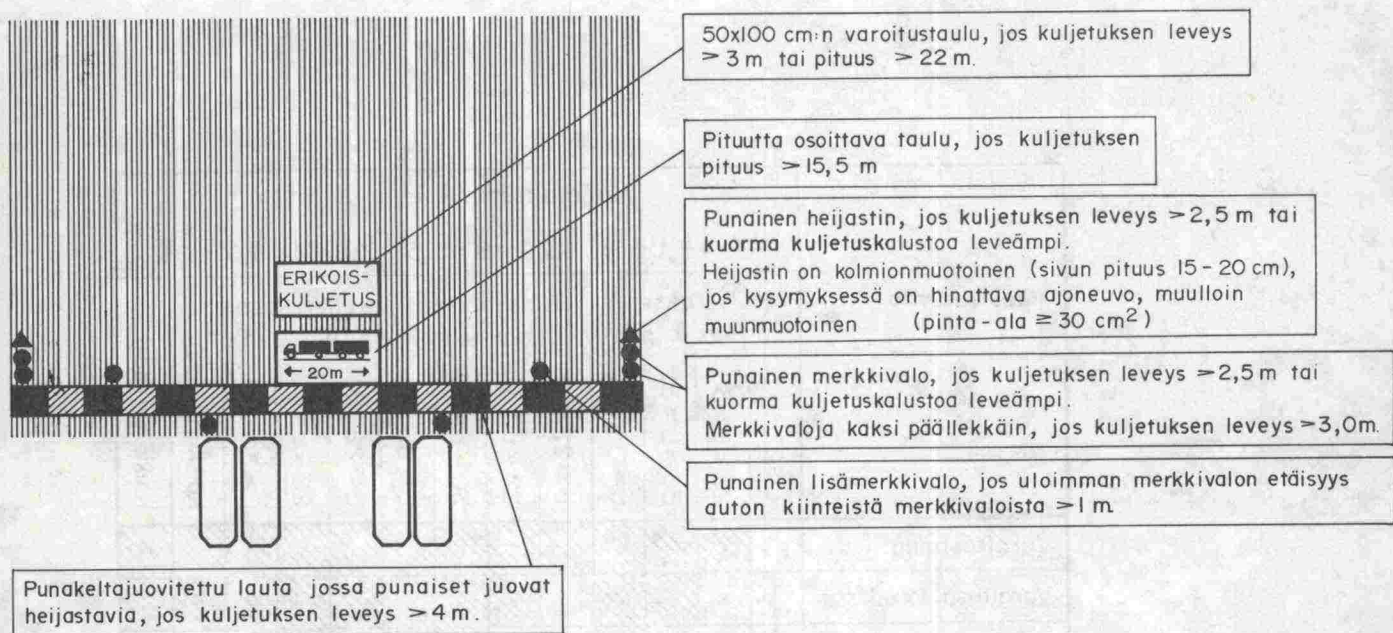
Edessä

Leveys $\leq 3,5$ m tai kuorma
kuljetuskalustoa leveämpi.

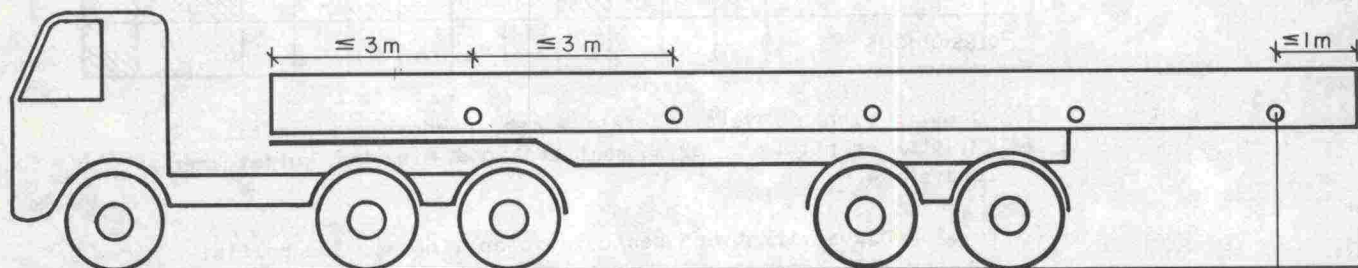
Leveys $> 3,5$ m

Takana

Sivulla

Merkkivalojen valovoima edessä ja takana on 40-100 candela ja sivulla 4-60 candela. Merkkivalojen ja heijastimien korkeus edessä on 1-1,5 m ja takana 0,4-1,5 m.

Ruskeankeltaiset sivumerkkivalot auton rakenteen tai kuorman alareunassa, jos hinattavan ajoneuvon pituus kuormineen $> 12,5$ m.

- Jos hinattavan ajoneuvon (perävaunu tai hinattava laite) pituus kuormineen on suurempi kuin 12,5 m, on ajoneuvossa oltava kummallakin puolella ajoneuvon rakenteen tai kuorman alareunassa enintään 3 m etäisyydellä hinattavan ajoneuvon etupäästä, enintään 1 m etäisyydellä ajoneuvon tai kuorman takapästä ja enintään 3 m etäisyydellä toisistaan ruskean-keltaiset sivuvalot, jotka eivät näy eteen eivätkä taakse ja jotka toimivat samanaikaisesti takavalojen kanssa. Sivuvalojen valovoiman on oltava 4 - 60 candela.
- Kuljetusajoneuvo ja varoitusautot on varustettava moottoriajoneuvoasetuksen täytäntöönpanopäätöksen 10 § 4 mom. mukaisella kiertävää tai vilkkuvaa keltaista valoa näyttävällä ja koko kuljetuksen ajan toimivalla valaisimella. Ehto on voimassa aina kun kuljetuksen mukaan määrätään etuvaroitusauto.

Keltaista vilkkuvaloa voidaan ja tulee käyttää erikoiskuljetuksissa muulloinkin, jos kuljetus esim. liikkuessaan normaaliliikenteestä poikkeavalla tavalla vaarantaa muuta liikennettä, vaikka kuljetukselle ei ole määrätty varoitusautoa. Vilkkuvalon tarpeeton käyttö on kiellettyä.

Kuvassa 2 on esitetty ylileveää erikoiskuljetusta suorittavan ajoneuvon varoituslaitteet.

7.2 KUORMAUSTAPAA KOSKEVA EHTO

Jos samalla kertaa kuljetetaan useita kappaleita, kuljetuslupaani liitetään seuraava kuormaustapaa koskeva ehto:

- Ylileveys, ylikorkeus, ylipituus tai ylipaino ei saa aiheutua kuljetettavien kappaleiden sijoittamisesta rinnakkain, päällekkäin tai peräkkäin eikä ylileveys myöskään kappaleiden sijoittamisesta poikittain kuormausalustalle.

Jos kappale voidaan sijoittaa vaihtoehtoisilla tavoilla, pyritään käyttämään sellaista sijoitusta, jossa kuljetuksen leveys tulee mahdollisimman pieneksi.

7.3 KULJETUSTAPAA KOSKEVAT EHDOT

Kuljetustapaa koskevilla ehdoilla pyritään huolehtimaan liikenneturvallisuudesta ja rajoittamaan erikoiskuljetuksesta muulle liikenteelle aiheutuvia häiriöitä.

Kaikkiin erikoiskuljetuslupiin sisältyvät seuraavat kuljetustapaa koskevat ehdot:

- Kuljetusta suoritettaessa tulee noudattaa TVH:n antamia ohjeita erikoiskuljetusten suorittamisesta yleisillä teillä (sisältyvät pääasiassa julkaisuun TVH 742012). Kuljetuksen aikana tulee ottaa huomioon tielikenneläin ja sen perusteella annettujen asetusten ja päätösten määräykset, joihin ei erikseen ole myönnetty poikkeusta.
- Kuljetusta suoritettaessa on noudatettava erityistä varovaisuutta ja se on suoritettava siten, että siitä on mahdollisimman vähän haittaa, vahinkoa tai vaaraa muulle liikenteelle. Ohittavalle liikenteelle on varattava riittävästi tilaisuuksia ohittamiseen.
- Liikennemerkein osoitettuja siltojen painorajoituksia ja kelirikon vuoksi asetettuja painorajoituksia ei saa ylittää.

Tie- ja vesirakennuspiiri voi harkintansa mukaan antaa poikkeuslupia kelirikkorajoituksesta poikkeamiseen.

Kuljetuksen laadusta ja kuljetusreitistä riippuen kuljetusluvassa voidaan asettaa seuraavia kuljetustapaa koskevia tapauskohtaisia ehtoja:

- Kuljetusta ei saa suorittaa lainkaan juhlapäyhinä, niiden aattopäivinä eikä aatonaattona eikä muinakaan päivinä klo 6 - 9 eikä klo 15 - 18 eikä kesäkuukausina toukokuusta elokuuhun myöskään perjantaisin ja sunnuntaisin klo 12 - 24.

Tämä ehto asetetaan kuljetuksille, jotka suoritetaan suurimpien asutuskeskusten vilkasliikenteisillä ulosmenoteilla tai muilla vilkaslii-

kenteisillä teillä kuljetuksen leveyden ollessa vähintään 4 m, pituuden vähintään 30 m tai korkeuden vähintään 4,6 m. Ehtoa voidaan soveltaa tarvittaessa muihinkin kellonaikoihin. Juhlapyhinä tässä pidetään joulun, juhannuksen, pääsiäisen ja helluntain pyhiä. Poliisin ollessa virkatyönä hoitamassa liikenteen ohjausta poliisi määrää, minä aikoina kuljetus saa liikkua.

- Kuljetuksen leveyden ollessa yli 3,5 m tai pituuden yli 30 m taikka tien pinnan leveyden alle 7 m kuljetuksen nopeus saa olla, enintään 50 km/h ja muutoin 80 km/h. Kuljetuksen nopeus ei saa kuitenkaan ylittää kuljetuskalustolle sallittuja nopeuksia tai liikennemerkein merkittyjä nopeakrajoituksia.
- Varoitustaululla "ERIKOISKULJETUS" varustetun varoitusauton (henkilö- tai pakettiauto) on kuljettava erikoiskuljetuksen edellä. Moottoriteillä ja muilla 2-ajorataisilla teillä varoitusauton kuitenkin tulee kulkea erikoiskuljetuksen jäljessä. Ehto on voimassa taulukossa 2 määritetyissä tapauksissa.
- Edellisessä kohdassa mainitulla tavalla varustettua varoitusautoa on kuljettava sekä erikoiskuljetuksen edellä että sen takana. Ehto on voimassa taulukossa 2 määritetyissä tapauksissa sekä mutkaisella ja mäkisellä tiellä kuljetuksen keskimääräisen nopeuden ollessa alle 30 km/h.

7.4 VALVONTAA KOSKEVAT EHDOT

Erikoiskuljetuksen valvonnan järjestämistä koskevilla ehdoilla pyritään varmentamaan poikkeuksellisen raskaan, leveän, korkean tai pitkän kuljetuksen turvallinen, sujuva ja tiehen kuuluville rakenteille aiheutuvien vaurioiden torjumisen kannalta oikea kuljetuksen suoritustapa.

Kuljetuksen valvontaa koskevat ehdot ovat seuraavat:

- Kuljetuksen mukana tulee olla TVH:n hyväksymä saattovalvoja ja varoitusautojen ja kuljetusajoneuvon välillä tulee olla radiopuhelinyhteys. Tämä ehto on voimassa taulukossa 2 määritetyissä tapauksissa.
- Kuljetuslupa tai sen jäljennös on oltava kuljetuksessa mukana ja vaadittaessa esitettävä poliisi-, katsastus- tai tieviranomaisille.
- Lupa voidaan peruuttaa, milloin olosuhteet luvan myöntämisen jälkeen ovat olennaisesti muuttuneet tai muuta perusteltua syytä siihen ilmenee.
- Tie- ja vesirakennuslaitoksen edustajan tulee valvoa sillan tai siltojen ylittäminen kuljetuksen aikana. Tämä ehto on voimassa silloin, kun joudutaan ylittämään määrätyllä tavalla silta (esim. sillan toista puolta) tai suorittamaan sillan kunnan tarkastus ennen erikoiskuljetuksen suorittamista ja sen jälkeen.
- Kuljetusreitillä olevien liikennemerkkiporaaalien mahdollisesta nostamisesta on sovittava hyvissä ajoin ao. tie- ja vesirakennuspiirien kanssa ja nostaminen on suoritettava luvansaajan toimesta ja kustannuksella tie- ja vesirakennuspiirien valvonnassa.

Tie- ja vesirakennuslaitos perii kuljetuksen suorittajalta tässä tarkoitettusta valvonnasta sille aiheutuvat kustannukset.

7.5 TIEHEN KUULUMATTOMIEN RAKENTEIDEN SUOJAA- MISTA KOSKEVA EHTO

Tien läheisyydessä sijaitsevien tiehen kuulumattomien rakenteiden varjelemiseksi sekä kuljetuksen suorittajan oman turvallisuuden varmistamiseksi on kaikissa kuljetuksissa voimassa seuraava ehto:

- Kuljetuksen suorittajan tulee huolehtia tien yläpuolella olevien sähkö- ja puhelinjohtojen sekä muiden rakenteiden huomioon ottamisesta kuljetuksen aikana ja sopia näiden laitteiden omistajien kanssa kuljetuksen aikana tarvittavista toimenpiteistä. Ennen alkua rajoitettavaa estettä on tarvittaessa pysädyttävä ja varmistauduttava, että alikulkukorkeus on riittävä. Sähköjohtoja alitettaessa on noudatettava sähköturvallisuusmääräysten mukaisia turvaetäisyyksiä.

7.6 VALTIONRAUTATEIDEN LUPAA KOSKEVA EHTO

Valtionrautateiden ohjeiden huomioon ottamista koskevalla ehdolla pyritään lähinnä huolehtimaan kuljetuksen suorittajan ja junaliikenteen turvallisuudesta. Valtionrautateiden oh-

jeet tasoristeysten ylittämisestä erikoiskuljetuksilla on esitetty liitteessä 9.

Seuraava ehto on voimassa jos kuljetusreitin varrella on rautatien tasoristeysksiä.

- Kuljetuksen suorittajan tulee noudattaa erikoiskuljetusten suorittamisesta tasoristeysten kautta annettuja ohjeita (sisältyvät julkaisuun TVH 742012) ja ohjeiden niin edellyttäessä hankkia tasoristeysten ylittämistä varten tarvittava lupa (mm. sähköradan joihtojen alittamiseksi tarvitaan aina lupa kuljetuksen korkeuden ylittäessä 4,5 m).

7.7 KAUPUNGIN LUPAA KOSKEVA EHTO

Kaupunkien alueella olevien rakenteiden suojaamiseksi sekä kyseisillä alueilla voimassa olevien liikennettä koskevien säännösten huomioon ottamiseksi kaupungin läpi suoritettavalle erikoiskuljetukselle asetetaan seuraava ehto:

- Kuljetusreittiin sisältyvien katujen osalta on erikseen hankittava ko. kaupunkien viranomaisten lupa.

Kadun ja yleisen tien raja selviää tienumerokartasta. Tässä lupaehdossa tarkoitetaan kaupungin viranomaisella moottoriajoneuvoasetuksen 36 § 9 momentin mukaan kaupunkien alueilla erikoiskuljetuksille lupia myöntävää viranomaista tai kaupunginhallitusta tai kaupunginhallituksen nimeämää virkamiestä.

7.8 YKSITYISEN TIEN OMISTAJAN LUPAA JA RAKENNUSKAAVATIEN KÄYTTÄMISTÄ KOSKEVA EHTO

Jos kuljetusluvassa mainittuun reittiin kuuluu yksityisiä teitä tai rakennuskaavateitä, kuljetuslupaan liitetään seuraava ehto:

- Kuljetusreittiin sisältyvien yksityisten teiden osalta on erikseen hankittava lupa näiden teiden pitäjiltä ja rakennuskaavateiden käyttämisen osalta kyseiseltä kunnalta.

7.9 VASTUUTA KOSKEVA EHTO

Kaikkiin kuljetuslupiin liitetään seuraavat vastuuta koskevat ehdot:

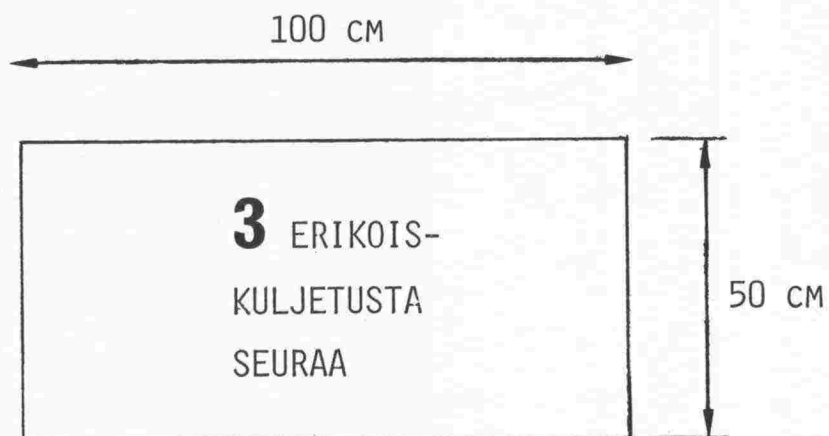
- Luvan saaja vastaa kaikista ylipainon, ylliveyden, ylikorkeuden tai ylipituuden vuoksi aiheutuneista vahingoista.
- Kuljetusta ei saa suorittaa sellaisissa keli- tai sääolosuhteissa, joissa kuljetuksesta aiheutuu erityistä vaaraa tai joissa kuljetuksen turvallinen suorittaminen edellyttää tienpitäjälle ylimääräisiä kustannuksia aiheuttavia, normaaliliikenteen vaatimien hoitotoimenpiteiden lisäksi tarvittavia toimenpiteitä.

7.10 LETKA-AJOA KOSKEVAT EHDOT

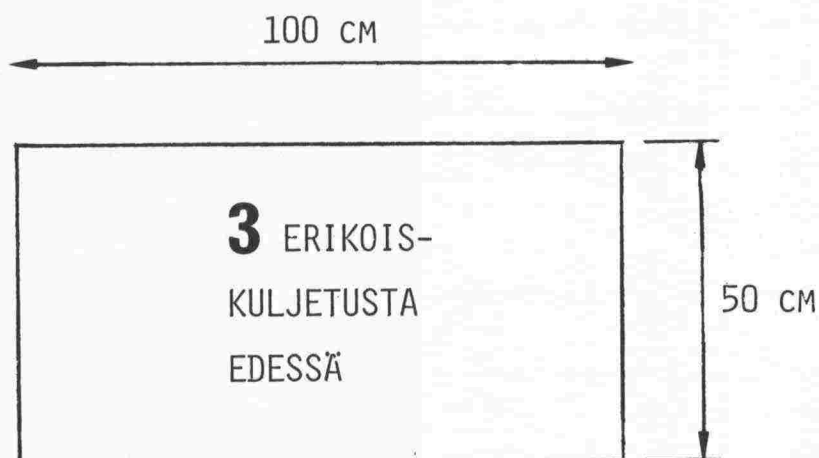
Koko tien sulkemisen kuljetuksen ajaksi muulta liikenteeltä vaativia erikoiskuljetuksia voidaan suorittaa useita peräkkäin ns. letka-ajona.

Muissa tapauksissa enintään kolmen ylileveän tai ylipitkän erikoiskuljetuksen suorittaminen peräkkäin on sallittua seuraavin ehdoin:

1. Letkaan kuuluvien kuljetusten suurin leveys on 4 m.
2. Erikoiskuljetusta suorittavien ajoneuvojen edellä kulkee varoitusauto, jonka katolle on kiinnitetty tavallisen varoitustaulun tilalle kuvan 5 mukainen pimeän aikana valaistu varoitustaulu, jossa teksti on vain edestä päin näkyvissä. Tekstiin kuuluva numero ilmoittaa varsinaisten erikoiskuljetusajoneuvojen määrän.
3. Erikoiskuljetusta suorittavien ajoneuvojen takana kulkee varoitusauto, jonka katolle on kiinnitetty tavallisen varoitustaulun tilalle kuvan 6 mukainen varoitustaulu, jossa teksti on näkyvissä vain takaa päin. Tekstiin kuuluva numero ilmoittaa varsinaisten erikoiskuljetusajoneuvojen määrän.

KUVA 5. KOLME ERIKOISKULJETUSTA KÄSITTÄVÄN LETKAN
ETUVAROITUSAUTON VAROITUSTAUHU

KUVA 6. KOLME ERIKOISKULJETUSTA KÄSITTÄVÄN LETKAN
TAKAVAROITUSAUTON VAROITUSTAUHU

4. Ohittavaan liikenteeseen on kiinnitettävä erityistä huomiota ja sille on varattava riittävästi tilaisuuksia turvalliseen ohittamiseen. Jos ohitukseen pyrkivä ajoneuvo on joutunut odottamaan sopivaa ohitustilaisuutta yli viisi minuuttia, on kuljetusletka mahdollisuuksien mukaan pysäytettävä ja ajettava riittävän sivuun muun liikenteen päästämiseksi ohi. Pitkien jonojen syntyminen kuljetuksen taakse on ehkäistävä kaikissa olosuhteissa.

5. Erikoiskuljetusajoneuvojen väli on pidettävä niin suurena, että ohittavat ajoneuvot mahtuvat niiden väliin. Ajoneuvojen väli ei toisaalta saa olla niin suuri, että erikoiskuljetusajoneuvojonoa ei enää käsittäisi letkaksi. Sopiva etäisyys on 50 - 100 m. Mitä nopeampaa on muu liikenne, sitä suurempia välejä tulisi käyttää.

6. Kuljetuksen mukana on saattovalvoja ja varoitusajoneuvojen ja kuljetusajoneuvojen välillä on radiopuhelinyhteys.

7. Kuljetusta ei saa suorittaa lainkaan juhlapyhinä, niiden aattopäivinä eikä aatonaattoina eikä muinakaan päivinä klo 6 - 9 ja klo 15 - 18 eikä kesäkuukausina toukokuusta elokuuhun myöskään perjantaisin ja sunnuntaisin klo 12 - 24.

Tämä ehto asetetaan kuljetuksille, jotka suoritetaan suurimpien asutuskeskusten vilkasliikenteisillä ulosmenoteilla tai muilla vilkasliikenteisillä teillä.

Edellä mainitut ehdot liitetään kuljetuslupan lisäehdoiksi, kun kuljetus halutaan suorittaa letka-ajona.

7.11 ERIKOISEHDOT

Erikoisehtoja on tarpeen asettaa esim. varmuuden saamiseksi kuljetuksen todellisesta painosta ennen kuljetuksen lähtöä. Jos nosturille on myönnetty lupa ehdolla, että nosturista kuljetuksen ajaksi on määrättyjä osia poistettu painon vähentämiseksi, asetetaan lupaehdoksi yhteyden ottaminen tieviranomaiseen mahdollisen tarkastuksen suorittamista varten ennen kuljetuksen suorittamista. Kun yliraskas kuljetus rasittaa reitin siltoja niiden kestokyvyn rajoille, on siltojen vaurioitumisen estämiseksi

joissakin tapauksissa syytä punnita kuljetus ennen sen lähtemistä. Myös näissä tapauksissa lupaehdoksi asetetaan yhteyden ottaminen tieviranomaiseen ennen kuljetuksen suorittamista mahdollisen punnituksen suorittamista varten.

Kun kysymyksessä on TVL:n valvontaa tai tarkastusta edellyttävä kertakuljetus, kuljetuksen tultua suoritetuksi lupa on palautettava TVL:n valvojan tarkastusmerkinnällä varustettuna luvan myöntäneelle tieviranomaiselle. TVL perii tässä tarkoitettua valvonnasta tai tarkastuksesta aiheutuvat kustannukset kuljetuksen suorittajalta.

Erikoisehtona saattaa lisäksi tulla kysymykseen estää heikkojen päällysrakenteen kohtien suojaaminen teräslevyillä.

7.12 EHDOSTA POIKKEAMINEN

Kuljetusluvassa asetetuista ehdoista saadaan poiketa ainoastaan poikkeustapauksessa luvan myöntäneen viranomaisen luvalla. Lupa voidaan antaa, mikäli pätevät perusteet siihen ovat olemassa, joko kirjallisesti tai puhelimitse. Puhelimitse annetusta poikkeusluvasta on luvan antajan ilmoitettava kuljetuksen lähtöpaikan poliisille.

Poikkeaminen alunperin asetetuista ehdoista voi tulla kysymykseen lähinnä seuraavista syistä:

- tie- tai liikenneolosuhteet kuljetusreitillä ovat muuttuneet
- kuljetuslupan hakiija esittää uusia kuljetukseen liittyviä tietoja, jotka eivät ole olleet aikaisemmin hakemuksen käsittelijöiden tiedossa

Puhelimitse voidaan lupa lupaehdoista poikkeamiseen antaa hyvin harvoin. Kysymykseen voi tulla yleensä vain kuljetuksen suorittamista rajoittavista kellonajoista poikkeaminen, jos aikarajoista poikkeaminen ei vaaranna liikenneturvallisuutta tai kohtuuttomasti häiritse muuta liikennettä taikka pienet poikkeamat kuljetuksen leveydessä tai pituudessa edellyttäen, etteivät ne aiheuta muutoksia kuljetuslupaehdoin.

Puhelimitse ei voida antaa lupaa reitin muuttamiseen.

8. Erikoiskuljetuksen suorittaminen

8.0 YLEISTÄ

Erikoiskuljetuksia suoritettaessa on huolehdittava sellaisten toimenpiteiden toteuttamisesta, joilla liikenneturvallisuuden vaarantaminen, muulle liikenteelle aiheutuva haitta sekä tiehen kuuluville tai siihen liittyville rakenteille aiheutuvat vahingot voidaan välttää tai rajoittaa mahdollisimman pieniksi.

Erikoiskuljetuksen suorittajan tulee huolehtia kuljetusta edeltävistä ja kuljetuksen aikana tarvittavista toimenpiteistä sekä varautua matkan aikana kuljetukseen mahdollisesti kohdistuvaan tarkastukseen.

8.1 ERIKOISKULJETUKSEN SUUNNITTELU

Erikoiskuljetuksien suorittamisen mahdollisuus sekä kysymykseen tuleva kuljetusreitti tulee selvittää ajoissa. Mikäli kysymyksessä on teollisuuslaitoksessa valmistettavan tuotteen kuljetus, tulee kuljetusmahdollisuus ottaa huomioon jo tuotteen suunnittelun yhteydessä.

Kuljetusmahdollisuutta tiekuljetuksen osalta selvitettäessä voidaan ottaa yhteys tie- ja vesirakennushallitukseen tai asianomaiseen tie- ja vesirakennuspiiriin, joista tarvittaessa saa alustavia tietoja eri kuljetusreittien käyttömahdollisuuksista.

Tie- ja vesirakennuslaitoksesta saa mm. seuraavia yleisiä teitä koskevia tietoja kuljetuksen suunnittelua varten:

- siltojen ja liikennemerkkiportaalien alikulkukorkeudet ja matalien alikulkukohtien kiertomahdollisuudet (halukkaiden saatavissa säädettyyn hintaan TVH:n lomakevarastosta julkaisunumerolla TVH 741973).
- liikennemäärät
- kelirikkotiedot
- tiedot parantamistyön tai muun työn alaisista tieosista

Rautateiden tasoristeyksissä kuljetusta mahdollisesti rajoittavien tekijöiden osalta saa tietoja valtionrautateiden ratapiireistä (radan tekniset tiedot) ja liikennepiireistä (liikennetiedot). Liikennepiireistä saadaan liikennetietojen lisäksi sähköistykseen liittyviä teknisiä tietoja. Liitteenä 9 olevissa ohjeissa on selvitetty tasoristeyksissä erikoiskuljetusten suorittamista rajoittavia tekijöitä.

8.2 KULJETUSTA EDELTÄVÄT TOIMENPITEET

Ennen kuljetuksen suorittamista kuljetuksen suoritustapa on suunniteltava siten, ettei sen suorittamisen aikana tule yllättäviä esteitä tai vaikeuksia. Kuljetusta edeltäviä toimenpiteitä ovat

- kuljetuksen ajankohdan valinta
- yhteyksien ottaminen viranomaisiin ja laitoksiin mm. kuljetuksen valvonnan järjestämiseksi
- kuljetuskaluston varusteiden ja kuorman kiinnityksen tarkastus
- ylliraskaan ajoneuvon akseleiden punnitus (tarvittaessa)
- kuljetuksen reitin tarkastus (tarvittaessa)
- kuljetuksen yhteydessä tarvittavan liikenteen ohjauksen suunnittelu

Kuljetuksen ajankohta pyritään aina valitsemaan liikenteeltään hiljaiseen vuorokaudenaikaan. Tarkoituksenmukaisimman ajankohdan valinta on erityisen tärkeätä silloin, kun kysymyksessä on huomattavan leveä tai pitkä taikka hyvin hitaasti liikkuva kuljetus. Yli 4 m leveiden, yli 30 m pitkien ja yli 4,6 m korkeiden kuljetuksien suorittamista on ajallisesti rajoitettu kohdassa 7.3 tarkemmin selostetuilla lupaehdoilla. Erikoiskuljetusten suorittamista kyseisessä lupaehdossa mainittuina ajankohtina (juhlapyhinä ja niiden aatto- ja aatonaattopäivinä sekä muina päivinä klo 6 - 9 ja 15 - 18

ja kesäaikana toukokuusta elokuuhun lisäksi perjantaisin ja sunnuntaisin klo 12 - 24) on pyrittävä yleensäkin välttämään, vaikkei sitä lupaehdoissa nimenomaan olisi vaadittukaan.

Yhteyksien ottaminen kuljetuksen suorittamiseen liittyvistä yksityiskohdista on tarpeen mm. seuraavissa tapauksissa:

- tie- ja vesirakennuslaitokseen, kun kuljetuksen suorittamisen ehdoksi on asetettu TVL:n valvojan mukanaolo siltojen ylittämässä tai on tarpeen tilapäisesti suorittaa tiehen kuuluvien laitteiden muutostöitä (esim. portaalien nostaminen) tai on suoritettava kuljetuksen punnitseminen tai tarkastus TVL:n valvojan läsnäollessa
- valtionrautateihin, kun tarvitaan VR:n lupa tasoristeyksen ylittämiseen
- poliisiin, kun lupaehdoksi on asetettu poliisin mukanaolo muun liikenteen ohjaamiseksi (ks. kohta 8.32)
- sähkölaitokseen, kun alitetaan sähköturvallisuuksimääräysten mukaiset turvaetäisyydet sähköjohdon alitse mentäessä, ja puhelinlaitokseen, kun puhelinjohtoja joudutaan nostamaan kuljetuksen ajaksi
- kuntaan, kun tarvitaan kunnan viranomaisen lupa kuljetuksen suorittamiselle. Lupa on tarpeen aina, kun kuljetuksen reitti kulkee katua tai rakennuskaavatietä
- yksityisen tien pitäjään, kun kuljetusreittiin kuuluu yksityinen tie

Kaikki yhteydenotot tulee tehdä niin ajoissa kuin mahdollista, ts. heti kun kuljetuksen suoritusajankohta tiedetään. On huomattava, että eri viranomaiset tai laitokset eivät aina pysty järjestämään valvontaa kuljetuksen suorittajan haluamana ajankohtana, minkä vuoksi kuljetuksen suoritusajankohtaan voi vielä tässä vaiheessa tulla muutoksia.

Kuljetuskaluston varusteiden ja kuorman tarkastuksessa on varmistauduttava yleisesti kuljetuksen asianmukaisuudesta ja erityisesti erikoiskuljetusluvassa kuljetuskaluston varusteille ja kuormaamistavalle asetettujen ehtojen täyttymisestä. Myös kuorman kiinnityksen riit-

tävyys on tarkastettava. On huomattava, että kuljetusluvan voimassaolon edellytyksenä on kuorman sijoittaminen siten, että kuljetusluvassa mainitut akselipainot eivät ylity.

Kuljetusajoneuvon punnitseminen kuormattuna suoritetaan TVL:n valvojan läsnäollessa kuljetuksen lähtöpaikalla, kun punnitseminen on asetettu lupaehdoksi. Vaakojen hankkimisesta ja vaakojen upottamiseksi mahdollisesti tarvittavien matalien kuoppien tekemisestä kuljetuksen lähtöpaikalla huolehtii yleensä kuljetuksen suorittaja. Punnituksissa voidaan käyttää mahdollisuuksien mukaan myös TVH:n vaakoja.

Kuljetuksen reitin tarkastus luvansaaajan toimesta etukäteen on tarpeen aina, kun kuljetuksen korkeus on 4,6 m tai suurempi taikka kun tarvitaan tien päällysrakenteen suojaamista kuljetuksen aikana. On huomattava, että ylikorkeaa kuljetusta koskevaa kuljetuslupahakemusta käsiteltäessä on tutkittu kuljetusreitiltä vain siltojen alikulkukorkeudet ja siltojen ajoradan yläpuolisten osien alikulkukorkeudet, joten reitillä saattaa olla kuljetuksen suorittamista rajoittamassa muita esteitä. Mikäli kuljetus suoritetaan yleisluvalla, jossa korkeus on yli 4 m, on huomattava, että lupaa myönnettäessä ei ole otettu huomioon alikulkukorkeutta rajoittavia esteitä, vaan näiden huomioon ottaminen jää kokonaan kuljetuksen suorittajan vastuulle. Tarkastuksessa todetaan ajoradan yläpuolisten esteiden korkeus ja luetteloidaan esteet, jotka vaativat erikoistoimenpiteitä kuljetuksen viemiseksi ko. kohdasta läpi. Tarkastuksen perusteella otetaan edellä kerrotun mukaisesti tarvittavat yhteydet. Tarkastuksessa todetaan myös kohdat, joissa on tarpeen suojata teräslevyin tien päällysrakenne kuljetuksen ajaksi, sekä jyrkät mutkat ja tienpinnan äkkinäiset korkeuserot. Suojaaminen teräslevyillä on tarpeen yleensä akselipainojen ylittäessä 25 t ja soratien ollessa kysymyksessä. Tällöin on syytä suojata teräslevyin keli-rikkoiset tienkohdat ja sellaisien rumpujen kohdat, joissa peitesyvyys on normaalia pienempi. Paikallinen tiemestari antaa tietoja tällaista suojaamista vaativista kohteista kuljetusreitillä.

Kuljetuksen yhteydessä tarvittavan liikenteen ohjauksen suunnittelu on tarpeen ainakin silloin, kun kuljetuksen lupaehdoksi on asetettu saattovalvojan mukanaolo.

8.3 TOIMENPITEET KULJETUKSEN AIKANA

8.30 Yleistä

Erikoiskuljetuksen suorittamisen aikana tulee sopivilla toimenpiteillä jatkuvasti huolehtia sekä kuljetusta suorittavan henkilökunnan että muun liikenteen turvallisuudesta, liikenteen sujuvuudesta sekä tiehen kuuluvien ja tiehen liittyvien rakenteiden ehjänä säilymisestä. Rautateiden tasoristeyksiä ylitettäessä tulee noudattaa liitteenä olevia rautatiehallituksen tarkastamia ohjeita.

Kuljetuksen suorittaja vastaa siitä, että kuljetuslupa tai sen oikeaksi todistettu jäljennös on kuljetuksen mukana ja että kuljetuksen aikana noudatetaan lupaehtoja ja kuljetuksen valvojiksi nimettyjen henkilöiden määräyksiä. Kuljetuksen suorittaja vastaa myös kaikista kuljetuksen aiheuttamista kustannuksista kuten valvonnan ja tiehen liittyvien rakenteiden ja laitteiden muutos- ja korjaustoimenpiteiden suorittamisen kustannuksista ja tasoristeysten ylittämisesä tarvittavien toimenpiteiden aiheuttamista kustannuksista.

Kuljetusta valvova saattovalvoja vastaa siitä, että muun liikenteen ohjaaminen kuljetuksen aikana suoritetaan asianmukaisesti. Lisäksi saattovalvojan tehtävänä on varmistaa ennen kuljetuksen liikkeelle lähtöä kuljetuksen laillisuus, valvoa lupaehtojen noudattamista yleisesti, valvoa kuljetuksen pysymistä luvan mukaisella reitillä ja valvoa, että rikkoutuneet liikennemerkit korjataan kuljetuksen suorittajan toimesta tilapäisesti ja että tie muutoinkin kuljetuksen jälkeen jää liikennettä tyydyttävään kuntoon. Mikäli kuljetuksen mukana on poliisi, tämä vastaa em. asioista.

TVH:n lomakevarastosta on saatavana säädettyyn hintaan luettelo TVH:n hyväksymistä saattovalvojista. Saattovalvojat voivat olla lupaehtojen mukaisena saattovalvojana kaikissa kuljetuksissa.

8.31 Liikenneteknilliset turvallisuustoimenpiteet

Liikenteen turvallisuudesta huolehditaan kuljetuksen aikana noudattamalla sopivaa nopeutta ja huolehtimalla ohitusmahdollisuuksien järjestämisestä sekä liikenteen ohjaamisesta.

Kuljetuksen nopeus sovitetaan liikenteen nopeuteen ottaen kuitenkin huomioon kuljetusluvassa mainittu enimmäisnopeutta koskeva ehto. Jono- muodostuksen välttämiseksi erikoiskuljetusta suorittava ajoneuvo on pyrittävä ajoittain siirtämään tien vieressä olevalle pysäköimis- tai levähdysalueelle tai muussa sopivassa paikassa tarjoamaan mahdollisuus muulle liikenteelle ohitukseen.

Mikäli kuljetuksen yhteydessä tulee käyttää kuljetuslupaehtojen mukaisesti varoitusautoja, tulee etuvaroitusauton taajamien ulkopuolella kulkea liikenteen nopeudesta ja näkemäolosuhteista riippuen 150 - 500 m ja taajamassa 50 - 100 m kuljetuksen edellä. Takavaroitauton tehtävänä on varoittaa ja pyrkiä estämään takaa tulevan liikenteen ohitusyritykset muulloin kuin ohituksen voidessa tapahtua turvallisesti sekä tiedottaa kuljetusajoneuvon kuljettajalle radiopuhelimella kuljetuksen taakse kertyvien ajoneuvojen ohitustarpeesta. Mutkikkaalla ja mäkisellä tiellä takavaroitautto varoittaa myös takaa tulevaa liikennettä edellä kulkevasta hitaasta erikoiskuljetusajoneuvosta. Varoitusauton tulee olla henkilö- tai pakettiauto.

Varoitusauton kuljettajalla tulee aina olla radiopuhelinyhteys erikoiskuljetusta suorittavaan ajoneuvoon. Ellei kuljetukselle ole määrätty takavaroitauttoa, on kuljetusajoneuvosta oltava kuljetuksen taakse peilien avulla näköyhteys.

Liikenteen ohjaus erikoiskuljetuksen aikana on tarpeen aina, kun erikoiskuljetusta suorittava ajoneuvo on esteenä muun liikenteen normaalille kulkemiselle. Liikenteen ohjaus on tavallisimmin tarpeen ahtaissa tienkohdissa, silloilla tai liittymissä. Liikenteen ohjauksesta huolehtii joko poliisi, TVH:n hyväksymä saattovalvoja tai muu liikenteen ohjaaja käyttäen liikennemerkipäätöksen mukaista pysäytysmerkkiä (kuva 3). Pimeän, hämärän tai muutoin huonon näkyvyyden vallitessa liikenteen ohjaajalla tulee olla näkyvä, heijastavia pintoja käsittävä vaatetus esim. kuvan 3 mukaisesti ja kuvan 3 mukaisen pysäytysmerkin sijasta punaista valoa näyttävä tehokas paristokäyttöinen käsivalaisin.

Saattovalvojan suorittamasta liikenteen ohjauksesta erikoiskuljetuksien yhteydessä on annettu tarkemmat ohjeet kirjasssa "Erikoiskuljetuksen saattovalvojan opas", jota on saatavissa Suomen Kuorma-autoliitto ry:stä.

Liikenteen ohjausta suorittavien henkilöiden on sijoitettava riittävän etäälle erikoiskuljetusta suorittavasta ajoneuvosta ja siten, että muu liikenne huomaa pysäytysmerkin riittävän ajoissa. Kuvassa 4 on esimerkki hitaan ylipitkän kuljetuksen vaatimasta liikenteenohjauksesta ahtaassa liittymässä. Liikenteen ohjaamiseksi tarvittavien henkilöiden ja välineiden tulee olla kuljetuksen mukana ja tarvittaessa välittömästi käytettävissä.

Jos kysymyksessä on ylileveä kuljetus, joka edellyttää koko tieosan sulkemista kerrallaan muulta liikenteeltä kuljetusreitillä suurella osalla, on yleensä poliisin tällöin huolehdittava liikenteen ohjaamisesta.

8.32 Poliisin suorittama liikenteen ohjaus erikoiskuljetusten yhteydessä

Mikäli kuljetus on yli 6 m leveä tai se muutoin esim. kuljetusreitillä pienen leveyden vuoksi edellyttää huomattavia liikenteellisiä erityisjärjestelyjä kuljetusluvan ehdoksi asetetaan, että luvan saajan on ilmoitettava kuljetuksesta lähtöään poliisin lääninosastoon (osoiteluettelo liitteessä 10), jossa päätetään, missä määrin poliisi valvoo kyseisen kuljetuksen kulkua. Mikäli kuljetus tapahtuu pelkästään yhden poliisipiirin alueella, vastaava ilmoitus tulee tehdä ao. poliisipiiriin.

Poliisin toimintamahdollisuuksien helpottamiseksi on yli 6 m leveästä kuljetuksesta luvanhakijan lähetettävä etukäteisilmoituksena jäljennös lupahakemuksesta em. poliisiyksiköihin. Hakemus tulee tehdä ja lähettää poliisille tiedoksi niin hyvissä ajoin kuin mahdollista, yleensä vähintään kahta viikkoa ennen kuljetuksen suorittamista ja vain poikkeustapauksissa hyväksytään lyhyempi aika. Etukäteisilmoituksessa tulee suunniteltu kuljetusajankohta pyrkiä määrittämään mahdollisimman tarkasti. Ilmoituksentekovelvollisuudesta tai poliisin mukanaolosta huolimatta tulee tällaisten kuljetusten mukana aina olla valvojaoikeuden saanut saattovalvoja, joka hoitaa hänelle kuuluvat liikenteenohjaus- ym. tehtävät. Poliisi voi tarvittaessa antaa ohjeita saattovalvojalle tämän suorittamissa tehtävissä.

8.33 Tiehen kuuluvien tai liittyvien rakenteiden ja laitteiden suojaaminen

Erikoiskuljetuksen suorittamisen yhteydessä tulee kiinnittää huomiota varsinkin seuraavien tiehen kuuluvien tai liittyvien rakenteiden tai laitteiden suojaamiseen:

- sillat ja siltojen kaiteet
- liikennemerkkit ja niihin liittyvät rakenteet
- heikot kohdat tien päällysrakenteessa
- tien yläpuoliset johdot

Siltojen ylittäminen edellyttää tietyissä tapauksissa erikoistoimenpiteitä, kun on kysymys ylileveiden tai ylliraskaiden kuljetusten suorittamisesta. Toimenpiteet on yleensä määritetty lupaehdoissa.

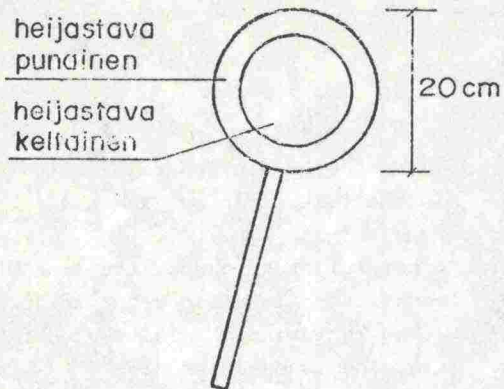
Ylileveiden kuljetusten suorittamisen yhteydessä on pidettävä huolta siitä, ettei kuljetus riko sillan kaiteita.

Mikäli kysymyksessä on tieviranomaisen valvonnassa tapahtuva sillan ylitys, on valvontaa suorittavan henkilön ohjeita noudatettava.

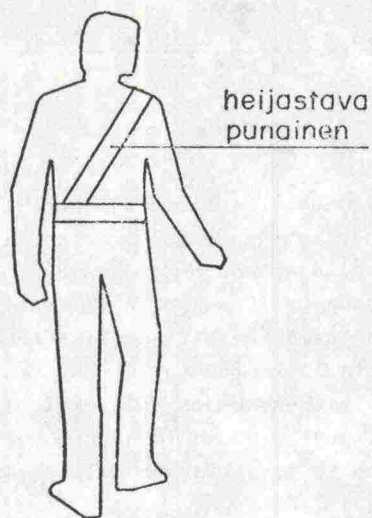
Jos kysymyksessä on vilkasliikenteinen tie ja kun on tarpeen estää muu liikenteen pääsy samanaikaisesti sillalle, on liikenteen ohjaus järjestettävä TVH:n hyväksymän saattovalvojan toimesta. Muista sillan ylityksen valvonnan yksityiskohdista kuljetuksen suorittajan tulee sopia tie- ja vesirakennuspiirin valvojan kanssa.

Liikennemerkkit ja niihin liittyvät rakenteet saattavat ylikorkean, ylileveän tai ylipitkän erikoiskuljetuksen ollessa kysymyksessä edellyttää erikoistoimenpiteitä (esim. portaalin nostaminen tai liikennemerkkin poistaminen tilapäisesti).

Ennen tien yläpuolisen rakenteen alittamista on varmistuttava tarvittaessa pysähtymällä ja mitaamalla tai muulla tavoin tarkistamalla, että kuljetus mahtuu kulkemaan ko. rakenteen alitse. Kuljetuslupahakemuksesta käsiteltäessä on luvassa ilmoitetulta reitiltä tutkittu alikulkukorkeudet vain siltojen kohdalta, joten reitillä voi olla muita alikulkua rajoittavia esteitä kuten

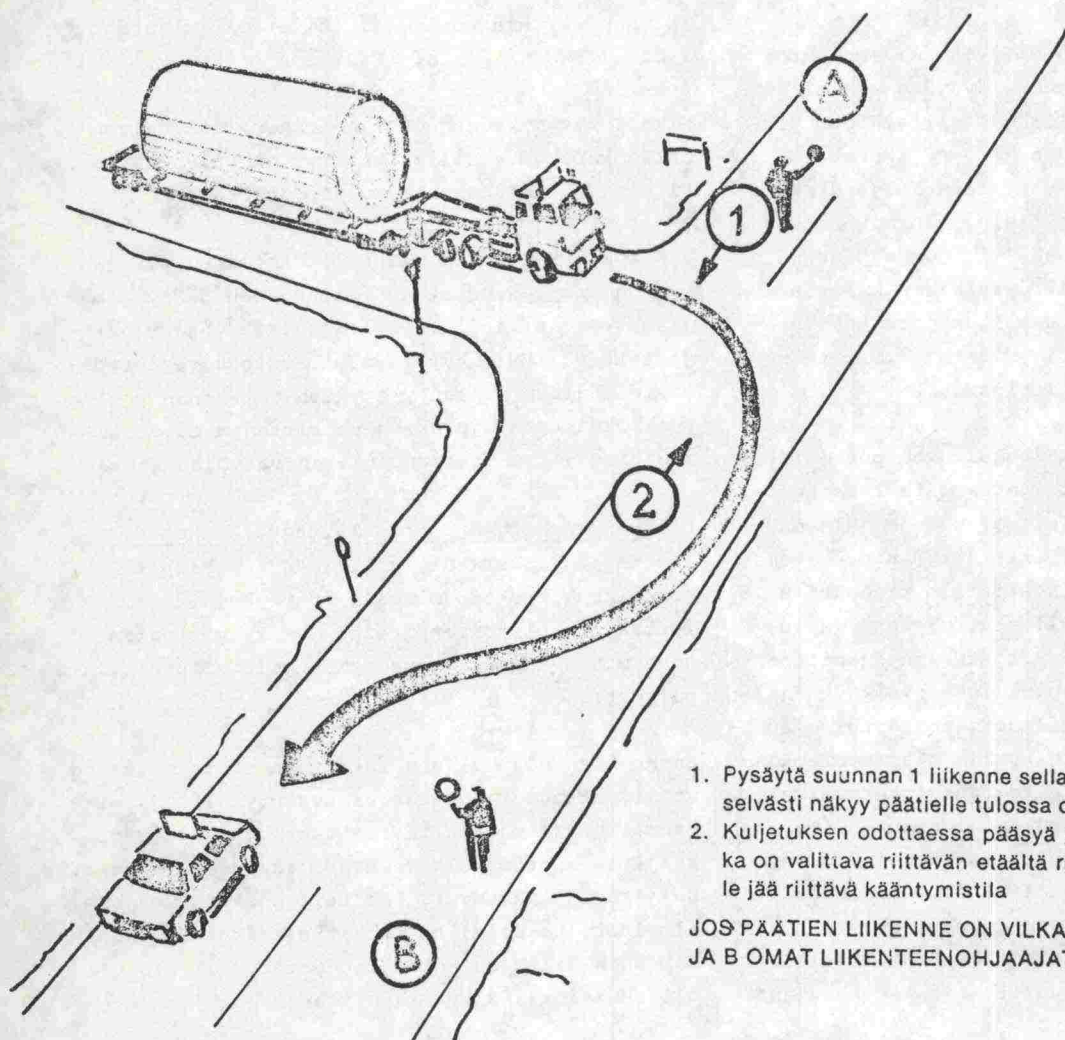

Pysäytysmerkki

Esimerkki heijastavista liiveistä

Kuva 3. Erikoiskuljetusten yhteydessä liikennettä ohjattaessa käytettävät varusteet.

1. Pysäytä suunnan 1 liikenne sellaisessa kohdassa A, että siitä selvästi näkyy päätielle tulossa oleva erikoiskuljetus
2. Kuljetuksen odottaessa pääsyä päätielle siirry kohtaan B, joka on valittava riittävän etäältä risteyksestä, jotta kuljetukselle jää riittävä kääntymistila

JOS PÄÄTIENTÄ LIIKENNE ON VILKAS, TARVITAAN KOHDISSA A JA B OMAT LIIKENTEENOHJAAJAT

Kuva 4. Kuljetuksen ohjaaminen sivutieltä päätielle

liikennemerkkiportaaleja. Tiettyä tieverkkoa koskevista yleisluvista alikulkua rajoittavista esteistä ei lupahakemusta käsiteltäessä ole tutkittu lainkaan, joten näillä luvilla suoritettavissa kuljetuksissa korkeusesteiden huomioon ottaminen on kokonaan kuljetuksen suorittajan vastuulla. Mikäli liikennemerkkiportaaleja joudutaan nostamaan tai portaaleihin kiinnitettyjä merkkejä tilapäisesti poistamaan kuljetuksen ajaksi, on tästä sovittava tie- ja vesirakennuspiirin kanssa ja nostaminen tai merkkien poistaminen ja paneminen takaisin paikalleen on suoritettava piirin nimeämän valvojan valvonnassa ja kuljetuksen suorittajan kustannuksella. Portaalit saa nostaa tai siirtää vasta välittömästi ennen kuljetusta ja ne on saatettava ennalleen heti kuljetuksen mentyä ohi.

Varsinkin liittymissä saattaa ylileveän tai ylipitkän erikoiskuljetuksen suorittaminen edellyttää liikennemerkkien tilapäistä poistamista erikoiskuljetuksen tieltä. Tällaiset liikennemerkit voidaan poistaa ja saattaa ennalleen kuljetuksen suorittajan toimesta, ellei ole kysymyksessä liikennemerkkiportaali. Kaikista tällaisista liikennemerkkien tilapäisistä poistamisista on välittömästi kuljetuksen suorittamisen jälkeen ilmoitettava ao. tiemestarille.

Heikot kohdat tien päällysrakenteessa suojataan kuljetuksen suorittajan toimesta ja kustannuksella teräslevyin. Mahdollisista tien päällysrakenteen vaurioista on ilmoitettava välittömästi ao. tiemestarille.

Heikkojen rumpujen ylitys saattaa vaatia erillisen ylikululaitteen käyttöä hyvin raskaiden kuljetusten yhteydessä.

Tien yläpuolisia johtoja alitettaessa on puhelinjohtojen osalta pidettävä huolta siitä, että kuljetus ei tartu johtoihin. Jos tällainen vaara on olemassa, on otettava yhteys puhelinlaitokseen johdon nostamiseksi. Sähköjohtoja alitettaessa on kuljetuksen suorittamiseen osallistuvan henkilökunnan turvallisuuden vuoksi pidettävä huolta siitä, että kuljetuksen lähimmäksi jännitteistä johtoa tulevan osan etäisyys johtoon on vähintään taulukossa 3 mainitun turvetaäisyyden suuruinen. Taulukossa 3 annetut mitat ovat sähköturvallisuusmääräysten mukaiset. Jos turvetaisyys tulisi kuljetuksen aikana alitetuksi, on otettava yhteys sähkölaitokseen johdon tekemiseksi jännitteettömäksi tai mahdollisesti nostamiseksi tai katkaisemiseksi. Taulukossa 4 on esitetty sähkö- ja puhelinjohtojen vähimmäisetäisyydet liikenneväylän pinnasta. Taulukon 4 tarkoittamaa jääkuormaa esiintyy harvoin ja se on helposti havaittavissa maastossa olevissa johdoissa, koska merkityksellinen jääkuorma muodostuu usean senttimetrin paksuisesta huurukerroksesta. Jos kuljetuksen aikana havaitaan em. jääkuormia johdoissa, on syytä ottaa yhteyttä sähkö- tai puhelinlaitokseen jääkuorman poistamiseksi teiden yläpuolisista johdoista.

9. Erikoiskuljetuksiin kohdistuvat seurantatutkimukset ja tarkastukset

Erikoiskuljetuksia seurataan suorittamalla ajoittain tienvarsilla kuorman mittausta tai punnitusta ja haastatteleamalla kuljetuksen suorittajia. Tämän ns. seurantatutkimuksen tavoitteena on lähinnä tieverkon kehittämiseen tarvittavien perustietojen hankkiminen. Seurantatutkimuksesta ilmoitetaan liikennemerkillä.

Erikoiskuljetuksien tarkastukset ovat poliisin ja tieviranomaisen suorittamia tarkastuksia. Tieviranomaisen tarkastusoikeus perustuu moottoriajoneuvoasetuksen 8 §:ään, jonka 2 momentin mukaan "tie- ja vesirakennushallinnon palveluksessa olevalta insinöörillä ja tiemestarilla on valta valvoa ajoneuvojen päämitoista, akseli-

Taulukko 3. Liikkuvan tai siirrettävän koneen työskentely-
alueen vähimmäisetäisyys tai vähimmäisetäisyydet
kuljetuksissa avojohdon paljaasta jännitteisenä
olevasta osasta. Sulkeissa oleva arvo tarkoittaa
etäisyyttä työskentelyalueen yläpuolella.

Nimellis- jännite kV	Työskentelyalueen vähimmäisetäisyys m	Vähimmäisetäisyys tiekuljetuksissa m
<1	2 (2)	0,5
(>1)...45	3 (2)	1,0
110	5 (3)	1,2
220	5 (4)	2,0
400	5 (5)	3,5

Taulukko 4. Ilmajohdon johtimien vähimmäisetäisyys tien tai
sitä vastaavan muun liikenneväylän pinnasta

Johdin	Etäisyys m		
	Virtajohtimen lämpö- tilan ollessa +50°C	Jääkuorman vaikuttaessa	Johdin poikki
Riippujohdin, maadoitusjohdin ja ukkosjohdin	5,50	5,00	-
1 kV avoj. johdin	6,00	5,00	5,00
1 - 10 kV avoj. johdin	6,12	5,12	5,12
25 kV ratajohdon johdin	5,60	5,60	-
20 kV avoj. johdin	6,22	5,22	5,22
30 kV " "	6,32	5,32	5,32
45 kV " "	6,48	5,48	5,48
110 kV " "	6,90	5,90	5,90
220 kV " "	7,50	6,50	6,50
400 kV " "	9,40	8,40	8,40
Puhelinajojohto tai kaapeli	5,00 (+40°C lämpötilassa)	5,00	5,00
Puhelinpylvään harus	4,60	4,60	4,60

Johto on tien yläpuolella, jos sen jokin osa on tien
yläpuolella. Tien pintaan kuuluvat ajoradan lisäksi
myös pientareet.

kokonaispainoista sekä kuormituksesta tässä asetuksessa annettuja säännöksiä." Tarkastuksilla pyritään valvomaan, että asetuksen mukainen lupa todella hankitaan ja että luvassa asetettuja ehtoja noudatetaan kuljetuksen aikana. Jos tarkastuksessa todetaan puutteellisuuksia, kulje-

*tus pysäytetään siksi ajaksi, kunnes puutteellisuudet on poistettu. Tarkastuksissa havaittu lupaehtojen laiminlyönti vaikuttaa kuljetusluvan saamiseen myöhemmin. Toistuva laiminlyönti saat-
taa johtaa myös erivapautta koskevan luvan tai liikenneluvan peruuttamiseen.*

10. Erikoiskuljetukset moottori- ja moottoriliikenneteillä

Moottori- ja moottoriliikennetiet on tarkoitettu lähinnä nopean liikenteen käyttöön. Tämän vuoksi näiden teiden käyttämistä pyritään välttämään sellaisten erikoiskuljetusten reitteinä, joiden suurin sallittu nopeus on enintään 50 km/h. Tällaiset kuljetukset ohjataan mahdollisuuksien mukaan moottori- tai moottoriliikenneteiden rinnakkaisteille.

Mikäli moottori- tai moottoriliikennetien kautta kulkeva erikoiskuljetus joutuu liikkumaan näillä teillä liikennöimistä koskevien säännösten vastaisesti, voi luvan tällaiselle erikoiskuljetukselle tieliikenneasetuksen 8 a §:n mukaan antaa vain tie- ja vesirakennushallitus. Kyseisen lainkohdan mukaan lupa voidaan tällöin myöntää vain, jos kysymyksessä on pakottavat syyt ja tilapäinen liikenne.

Jos erikoiskuljetuksen suorittaminen moottori- tai moottoriliikennetiellä edellyttää poikkeamista esim. seuraavista tieliikenneasetuksen kohdista, on kuljetuslupaa haettava tie- ja vesirakennushallitukselta:

13 §

3. Moottoritiellä ja sen liittymätiellä saa kuljettaa vain sellaista moottoriajoneuvoa,

jonka suurin mahdollinen ja sallittu ajonopeus on vähintään 40 kilometriä tunnissa, ja siihen kytkettyä hinattavaa ajoneuvoa. Moottoripolkupyörää ei tällaisella tiellä kuitenkaan saa kuljettaa. (23.12.1964/641)

18 §

4. Ajoneuvoa ei moottoritiellä saa kuljettaa sen ajoratoja erottavalla keskikaistalla eikä ajoratojen välisellä poikittaisella yhdystiellä. (15.7.1970/518)
5. Kääntäminen ja peruuttaminen moottoritiellä ja sen liittymätiellä on kielletty. Ajoneuvoa ei myöskään saa pysäyttää eikä pysäköidä muualle kuin erityisesti osoitetulle pysäköintipaikalle tai levähdysalueelle. (15.7.1970/518)

Uusi tieliikennelaki tulee aiheuttamaan eräitä muutoksia nykyiseen käytäntöön, mm. edellä tarkoitettu poikkeusluvan myöntöoikeus siirtynee tie- ja vesirakennushallitukselta tie- ja vesirakennuspiireille.

KULJETUSLUPAHAKEMUSTEN LÄHETYSOSOITTEET TVL:SSA

Katuosoite	Postiosoite	Puhelin	Telex
TVH:			
TVH, liikennetoimisto *)	PL 20	90-630741	124672
Hämeentie 3-5	00131 HELSINKI 13		
Tie- ja vesirakennuspiirit:			
Uusimaa *)	PL 5	90-711022	
Elimäenkatu 25 A	00211 HELSINKI 21		
Turku	PL 31	921-355222	62258
Itsenäisyydenaukio 2	20801 TURKU 80		
Häme	PL 376	931-32800	22164
Åkerlundinkatu 5 B	33101 TAMPERE 10		
Kymi	PL 13	951-2911	52213
Kauppamiehenkatu 4	45101 KOUVOLA 10		
Mikkeli	PL 114	955-10700	55118
Mikonkatu 3	50101 MIKKELI 10		
Pohjois-Karjala	PL 63	973-25211	46131
Torikatu 36 A	80101 JOENSUU 10		
Kuopio	PL 117	971-124522	42147
Maaherrankatu 27	70101 KUOPIO 10		
Keski-Suomi	PL 58	941-211011	28229
Kauppakatu 21	40101 JYVÄSKYLÄ 10		
Vaasa	PL 93	961-111422	74244
Koulukatu 19	65101 VAASA 10		
Keski-Pohjanmaa	PL 6	983-20470	3414
Valtakatu 4	84101 YLIVIESKA 10		
Oulu	PL 261	981-331211	32165
Ratakatu 13	90141 OULU 14		
Kainuu	PL 78	986-23161	33117
Kalliokatu 4	87101 KAJAANI 10		
Lappi	PL 194	991-2941	37231
Hallituskatu 1-3	96101 ROVANIEMI 10		

*) Pasilan virastokeskukseen muuttamisen jälkeen syksyllä 1981

TVH, liikennetoimisto	PL 33	90-1541	124672
Opastinsilta 12	00521 HELSINKI 52		
Uudenmaan piiri	PL 70	90-1541	
Opastinsilta 12	00521 HELSINKI 52		

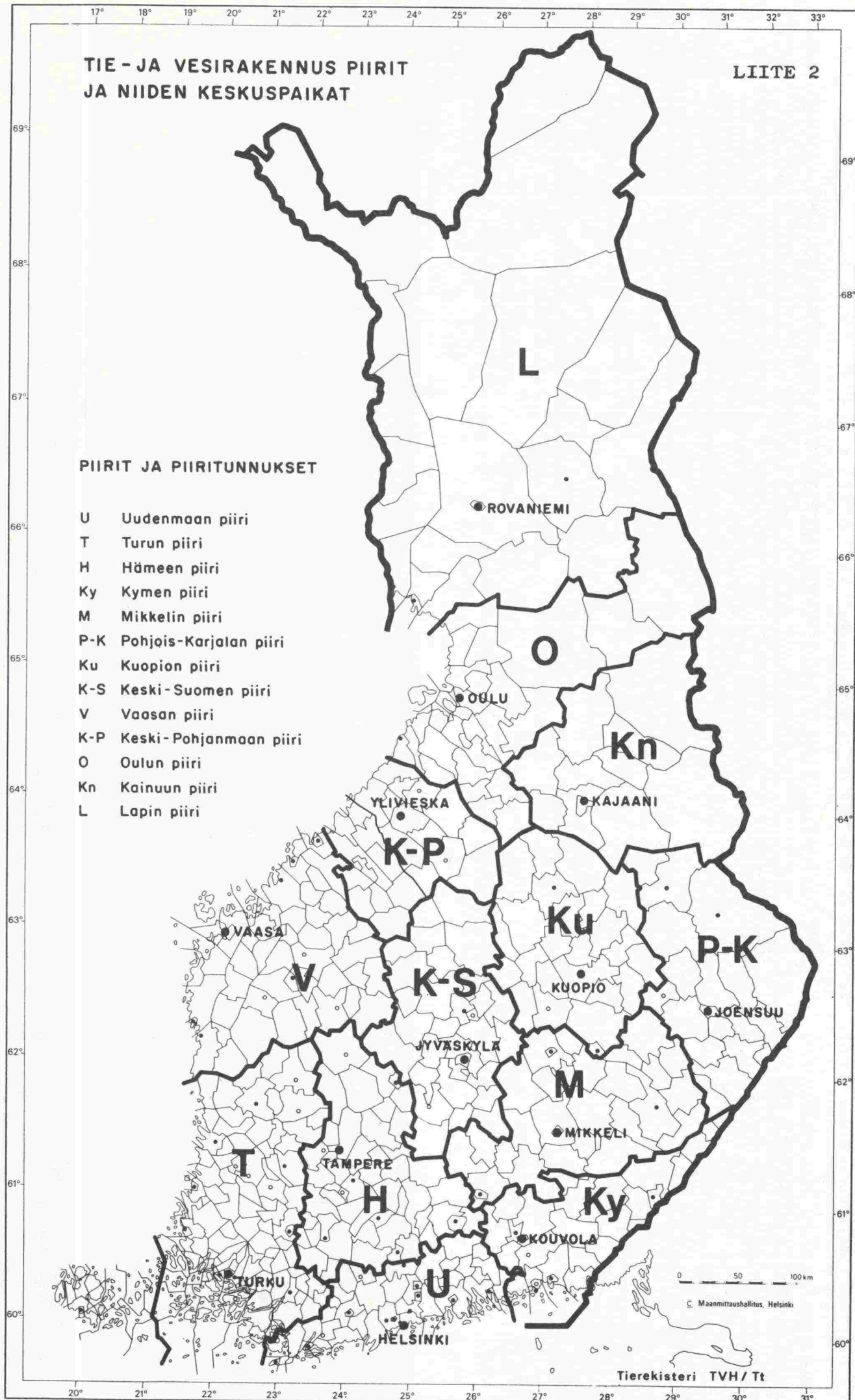
Hakemuksen joutumiseksi mahdollisimman pian kuljetuslupien käsittelijälle on kirjekuoren päälle hyvä merkitä sana "Kuljetuslupahakemus".

TIE - JA VESIRAKENNUS PIIRIT JA NIIDEN KESKUSPAIKAT

LIITE 2

PIIRIT JA PIIRITUNNUKSET

- U Uudenmaan piiri
- T Turun piiri
- H Hämeen piiri
- Ky Kymen piiri
- M Mikkelin piiri
- P-K Pohjois-Karjalan piiri
- Ku Kuopion piiri
- K-S Keski-Suomen piiri
- V Vaasan piiri
- K-P Keski-Pohjanmaan piiri
- O Oulun piiri
- Kn Kainuun piiri
- L Lapin piiri

Asia: Kuljetuslupahakemus

Pyydän lupaa seuraavan ylraskaan/ylileveän/ylikorkean/ylipitkän kuljetuksen suorittamiseen

Hakijan nimi				Hakemuksen päivämäärä													
Kuljetusväline		Rek.n:o		Kuljetusväline		Rek.n:o											
☐ kuorma-auto				☐ puoliperävaunu													
☐ varsin. perävaunu		Rek.n:o		☐ väliwaunu		Rek.n:o											
☐ autonosturi		Rek.n:o		Mallimerkintä		Rek.n:o											
				☐ hinattava laite													
☐																	
Kuljetettava esine tai kappale																	
Paino		Korkeus		Leveys		Pituus											
t		m		m		m											
Kuormatun ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän todelliset mitat ja painot																	
Akselipainot		<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>															
Akselivälit		<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>															
Korkeus maasta mitattuna		Leveys		Pituus													
m		m		m													
Kuljetusreitti/-reitit																	
Kuljetuksen suoritusajankohta				Kuljetuskertojen määrä													
				kpl													
Kuljetuksen tilaaja				Kuljetuksen suorittaja													
Mahdollisesti tarvittavia lisätietoja kuljetuksesta antaa				Puhelin													
Päätös kuljetusluvasta noudetaan/pyydetään lähettämään osoitteella																	
Liitteenä																	
☐ jäljennökset rekisteriotteista ja perävaunukirjasta				☐ Jäljennös liikenneministeriön erivapauspäätöksestä													
☐ Katsastusmiehen lausunto hinattavan laitteen kytkenän luotettavuudesta				☐ Kuormakaavio (esimerkki kääntöpuolella)													
☐																	

Sitoudun noudattamaan tämän hakemuksen perusteella mahdollisesti myönnettävän kuljetusluvan ehtoja.

Allekirjoitus

Lomakkeen täyttöohjeita

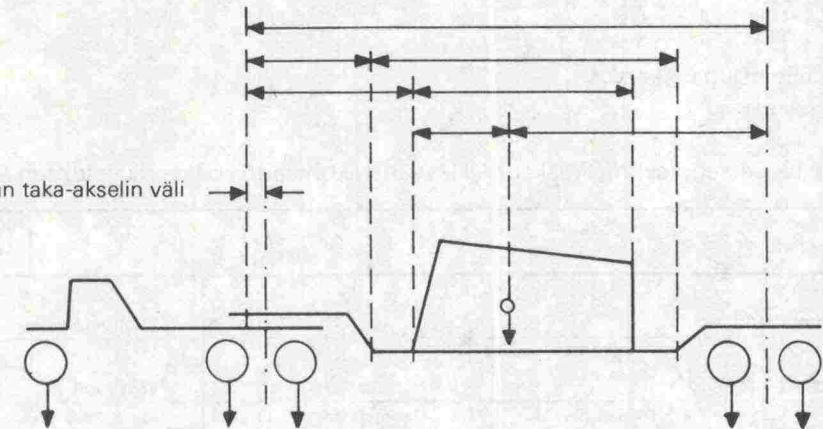
Kuljetusvälineiden rekisterinumerojen ilmoittaminen ja rekisteriotteista ja perävaunukirjasta jäljennösten lähettäminen on tarpeen vain silloin, kun on kysymys ylraskaasta kuljetuksesta tai muusta syystä kysymyksessä on liikenneministeriön antaman erivapauden vaativa kalusto.

Huom. Ylipaino, ylileveys, ylipituus tai ylikorkeus ei saa aiheuttaa kuormattavien kappaleiden sijoittamisesta rinnakkain, peräkkäin tai päällekkäin.

Esimerkki kuormakaaviosta (ellei esimerkkiirroso sovellu hake-
muksen mukaisen kuormitustapauksen esittämiseen, kuorma-
kaavio voidaan esittää tämän sivun alaosassa tai erillisellä
liitteellä)

- Perävaunun tukipisteiden väli
- Kuormatilan mitat
- Kuorman paikka
- Kuorman painopisteen paikka

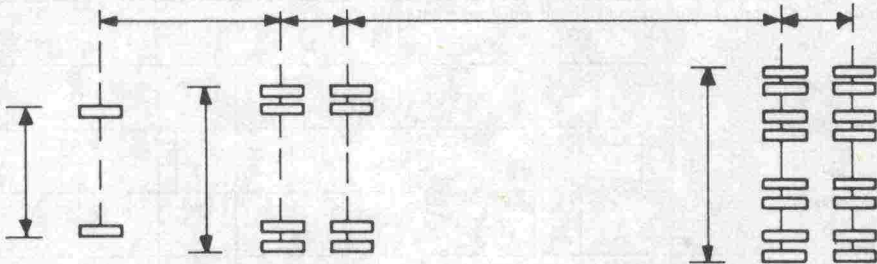
Puoliperävaunun tukipisteen ja vetovaunun taka-akselin väli

- Omapaino (t)
- Kuorman paino (t)
- Akselipainot (t)
(akselipaino = omapaino +
kuorman paino)

Akselileveydet

Pyörien luku akseleissa

..... kpl

..... kpl/aks.

..... kpl/aks.

_____piiri

Pvm

Nro

Viite Kuljetuslupahakemuksenne

Asia Ylisuurten erikoiskuljetusten
suorittaminen

Viitekohdassa mainitulla hakemuksella olette pyytänyt lupaa
ylisuurten kuljetuksien suorittamiseen.

Moottoriajoneuvoasetuksen 36 §:n 9 momentin perusteella
tie- ja vesirakennushallitus /.....
tie- ja vesirakennuspiiri myöntää teille luvan k ä ä n t ö -
p u o l e l l a m a i n i t u i n l u p a e h d o i n
kuljettaa yleisillä teillä koko maassa/.....
tie- ja vesirakennuspiirin alueella j a k a m a t t o m i a
e s i n e i t ä seuraavin kuljetuksen enimmäismitoin ja
-painoin:

1. Kuljetuksen enimmäisleveys 4,0 m
2. Kuljetuksen enimmäiskorkeus 4,4 m
3. Kuljetuksen enimmäispituus:
 - kuorma-auto 12,0 m
 - kuorma-auto + puoliperävaunu 30 m
 - kuorma-auto + varsinainen perävaunu 22 m
 - kuorma-auto + hinattava laite 30 m
4. Kuljetuksen enimmäispainot:
 - akselipaino 10 t
 - telipaino 16 t
 - kokonaispaino moottoriajoneuvoasetuksen 36 §:n
2 momentin mukainen

Luvan voimassaoloaika

Lunastus

KULJETUSLUPA EHDOT

1. Ylileveys, ylikorkeus tai ylipituus ei saa aiheuttaa kuormattavien kappaleiden sijoittamisesta rinnakkain, päällekkäin tai peräkkäin eikä ylileveys kappaleiden sijoittamisesta kuljetuskalustolle poikittain.

2. Jos kuljetuksen leveys on suurempi kuin 2,5 m tai muulloinkin, milloin kuorman leveys on suurempi kuin kuljetuskaluston leveys, mutta enintään 3,5 m, vetoauton etuosaan on kuorman leveydelle asetettava kuljettajan näkyvissä olevat joustavasti tai taipuisasti kiinnitetyt merkkitangot. Tankoihin on kiinnitettävä eteenpäin suunnatut, kuljetuksen suurinta leveyttä vastaamaan asetettavat keltaiset merkkivalot, jotka toimivat samanaikaisesti takavalojen kanssa. Lisäksi tankoihin on kiinnitettävä leveydeltään noin 100 mm ja korkeudeltaan noin 200 mm suuruiset valkoiset heijastimet. Valojen ja heijastimien on oltava 1-1,5 m korkeudella, ja valojen valovoima on oltava 40-100 candela.

3. Kuljetuksen leveyden ollessa yli 3,0 m tai pituuden yli 22 m kuljetusajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän edessä ja takana tulee olla säädettävien laitteiden lisäksi keltainen 50 x 100 cm:n suuruinen pimeään aikaan valaistu varoituslaulu, missä 15 cm korkuisin mustin kirjaimin kahdelle riville jaettuna on teksti "ERIKOISKULJETUS".

4. Kuljetuksen edellä tulee kulkea kohdan 3. mukaisella varoituslaululla varustettu varoitusauto ja kuljetusajoneuvon ja varoitusauton tulee olla varustettu moottoriajoneuvoasetuksen täytäntöönpanopäätöksen 10 § 4 momentin mukaisella kiertävää tai vilkkuvaa keltaista valoa näyttävällä ja koko kuljetuksen ajan toimivalla valaisimella seuraavissa tapauksissa:

- kun kuljetuksen leveys on yli 3,5 m
- kun kuljetuksen leveys on yli 3 m ja kuljetuksen pituus samalla yli 22 m

Moottoritiellä varoitusauton tulee kulkea kuljetuksen takana.

5. Kohdan 4 mukaisen varoitusauton tulee kulkea myös kuljetuksen takana, jos kuljetuksen leveys on yli 3,5 m ja kuljetuksen pituus samalla yli 22 m.

6. Jos hinattavan ajoneuvon (perävaunu tai hinattava laite) pituus kuormineen on suurempi kuin 12,5 m, on ajoneuvossa oltava kummallakin puolella ajoneuvon rakenteen tai kuorman alareunassa enintään 3 m etäisyydellä hinattavan ajoneuvon etupäästä, enintään 1 m etäisyydellä hinattavan ajoneuvon tai kuorman takapäältä ja enintään 3 m etäisyydellä toisistaan ruskeankeltaiset sivuvalot, jotka eivät näy eteen eikä taakse ja jotka toimivat samanaikaisesti takavalojen kanssa. Sivuvalojen valovoiman on oltava 4-60 candela.

7. Jos kuljetuksen leveys on suurempi kuin 2,5 m ja muulloinkin, milloin kuorman leveys on suurempi kuin kuljetuskaluston leveys, kuljetuskaluston takana on oltava kuljetuksen suurinta leveyttä vastaamaan asetettavat punaiset ääri-valot, jotka toimivat samanaikaisesti takavalojen kanssa, sekä vastaavasti sijoitetut punaiset heijastimet, jotka hinattavan ajoneuvon ollessa kysymyksessä ovat kolmiomaiset (sivun pituus 15-20 cm) ja muulloin muun muotoiset (pinta-ala vähintään 30 cm²). Jos kuljetuksen leveys on suurempi kuin 3 m, äärivaloja on oltava kummallakin puolella kaksi päällekkäin sijoitettuna. Valojen ja heijastimien on oltava 0,4-1,5 m korkeudella, ja valojen valovoiman on oltava 40-100 candela.

8. Kuljetuksen leveyden ollessa suurempi kuin 3,5 m kuljetusajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän vetoauton etuosassa on oltava suurinta leveyttä osoittavat keltaista valoa näyttävät ääri-valot sekä leveydeltään noin 100 mm ja korkeudeltaan noin 200 mm suuruiset valkoiset heijastimet. Valojen ja heijastimien tulee olla 1-1,5 m korkeudella ja valojen valovoiman tulee olla 40-100 candela.

9. Kuljetuksen leveyden ollessa yli 3,5 m tai tienpinnan leveyden aalle 7 m kuljetuksen nopeus saa olla enintään 50 km/h ja muutoin 80 km/h. Kuljetuksen nopeus ei saa kuitenkaan ylittää kuljetuskalustolle sallittuja nopeuksia tai liikennemerkein merkittyjä nopeakrajoituksia.

10. Liikennemerkein osoitettuja painorajoituksia ei saa ylittää.

11. Kuljetusta suoritettaessa on noudatettava erityistä varovaisuutta ja se on suoritettava siten, että siitä on mahdollisimman vähän haittaa, vahinkoa tai vaaraa muulle liikenteelle.

12. Kuljetusta suoritettaessa tulee noudattaa TVH:n antamia ohjeita erikoiskuljetusten suoritamisesta yleisillä teillä (sisältyvät julkaisuun TVH 742012). Kuljetuksen aikana tulee ottaa huomioon tieliikennelain ja sen perusteella annettujen asetusten ja päätösten määräykset, joihin ei erikseen ole myönnetty poikkeusta.

13. Kuljetusreittiin sisältyvien katujen osalta on hankittava erikseen ko. kaupunkien viranomaisen lupa, yksityisten teiden osalta lupa näiden teiden pitäjiltä ja rakennuskaavateiden osalta kyseisiltä kunnilta.

14. Kuljetuksen suorittajan tulee huolehtia tien yläpuolella olevien rakenteiden huomioon ottamisesta kuljetuksen aikana ja sopia näiden laitteiden omistajien kanssa kuljetuksen aikana tarvittavista toimenpiteistä. Ennen alikulkua rajoitettavaa estettä on tarvittaessa pysähdyttävä ja varmistauduttava, että alikulkukorkeus on riittävä.

15. Kuljetuksen suorittajan tulee noudattaa erikoiskuljetusten suorittamisesta tasoristeysten kautta annettuja ohjeita (sisältyvät julkaisuun TVH 742012) ja ohjeiden niin edellyttäessä hankkia tasoristeysten ylittämistä varten tarvittava lupa.

16. Kuljetuskaluston tulee olla katsastuksessa hyväksytty ja rekisteröity tai varustettu koenumeroilvin. Rekisteriotteissa mainittuja määräyksiä ja liikenneministeriön ko. kuljetusvälineiden käyttämisestä mahdollisesti antamia muita ohjeita on noudatettava.

17. Mikäli kuljetuskalusto on rekisteröity ulkomailla, tulee sen täyttää Suomessa kansainvälistä liikennettä koskevat määräykset.

18. Kytkenän vetoautoon tulee olla katsastusmiehen hyväksymä.

19. Luvan saaja vastaa kaikista ylileveyden, ylikorkeuden tai ylipituuden vuoksi aiheutuneista vahingoista.

20. Tämä kuljetuslupa tai sen jäljennös on oltava kuljetuksessa mukana ja vaadittaessa esitettävä poliisi-, katsastus- tai tieviranomaiselle. Lupa voidaan peruuttaa, milloin olosuhteet kuljetusluvan myöntämisen jälkeen ovat olennaisesti muuttuneet tai muuta syytä siihen ilmenee.

21. Kuljetusta ei saa suorittaa sellaisissa keli- tai sääolosuhteissa, joissa kuljetuksesta aiheutuu erityistä vaaraa tai joissa kuljetuksen turvallinen suorittaminen edellyttää tienpitäjälle ylimääräisiä kustannuksia aiheuttavia, normaaliliikenteen vaatimien hoitotoimenpiteiden lisäksi tarvittavia toimenpiteitä.

_____piiri

Pvm

Nro

Viite Kuljetuslupahakemuksenne

Asia Ylisuurten erikoiskuljetusten
suorittaminen

Viitekohdassa mainitulla hakemuksella olette pyytäneet lupaa konttikuljetusten suorittamiseen.

Moottoriajoneuvoasetuksen 36 §:n 9 momentin perusteella tie- ja vesirakennushallitus/..... tie- ja vesirakennuspiiri myöntää teille luvan k ä ä n t ö - p u o l e l l a m a i n i t u i n l u p a e h d o i n suorittaa yleisillä teillä koko maassa/..... tie- ja vesirakennuspiirin alueella k o n t t i k u l j e - t u k s i a seuraavin enimmäismitoin ja -painoin:

- 1. Kuljetuksen enimmäiskorkeus 4,4 m
- 2. Kuljetuksen enimmäisleveys 2,5 m
- 3. Kuljetuksen enimmäispituus
 - kuorma-auto 12,0 m
 - kuorma-auto + puoliperävaunu 16 m
 - kuorma-auto + varsinainen perävaunu 22 m
- 4. Kuljetuksen enimmäispainot (ellei liikennemerkein ole määrätty pienempiä painoja)
 - akselipaino 10 t
 - telipaino 16 t
 - kokonaispaino moottoriajoneuvoasetuksen 36 §:n 2 momentin mukainen

Luvan voimassaoloaika	
Lunastus	

KULJETUSLUPAEHDOT

1. Kuljetuskaluston tulee olla luvan tarkoittamia kuljetuksia varten katsastuksessa hyväksytty ja rekisteröity. Rekisteriotteissa mainittuja määräyksiä ja liikenneministeriön ko. kuljetusvälineiden käyttämisestä mahdollisesti antamia muita ehtoja on noudatettava.

2. Mikäli kuljetuskalusto on rekisteröity ulkomailla, tulee sen täyttää Suomessa kansainvälisellä liikennellä koskevat määräykset.

3. Kytkenän vetoautoon tulee olla katsastusmiehen hyväksymä.

4. Kuljetusta suoritettaessa on noudatettava erityistä varovaisuutta ja se on suoritettava siten, että siitä on mahdollisimman vähän haittaa, vahinkoa tai vaaraa muulle liikenteelle.

5. Kuljetuksen suorittajan tulee huolehtia tien yläpuolella olevien rakenteiden huomioon ottamisesta kuljetuksen aikana ja sopia näiden laitteiden omistajien kanssa kuljetuksen aikana tarvittavista toimenpiteistä. Ennen alikulkua rajoittavaa estettä on tarvittaessa pysähdyttävä ja varmistauduttava, että alikulkukorkeus on riittävä.

6. Liikennemerkein osoitettuja painorajoituksia ei saa ylittää.

7. Kuljetusta suoritettaessa tulee noudattaa TVH:n antamia ohjeita erikoiskuljetusten suorittamisesta yleisillä teillä (sisältyvät julkaisuun TVH 742012). Kuljetuksen aikana tulee ottaa huomioon tieliikennelain ja sen perusteella annettujen asetusten ja päätösten määräykset, joihin ei erikseen ole myönnetty poikkeusta.

8. Luvan saaja vastaa kaikista ylikorkeuden vuoksi aiheutuneista vahingoista.

9. Tämä kuljetuslupa tai sen jäljennös on oltava kuljetuksessa mukana ja vaadittaessa esitettävä poliisi-, katsastus- tai tieviranomaiselle. Lupa voidaan peruuttaa, milloin olosuhteet kuljetusluvan myöntämisen jälkeen ovat olennaisesti muuttuneet tai muuta syytä siihen ilmenee.

10. Kuljetusreittiin sisältyvien katujen osalta on erikseen hankittava ko. kaupunkien viranomaisten lupa.

11. Kuljetusreittiin sisältyvien yksityisten teiden osalta on erikseen hankittava lupa näiden teiden pitäjiltä ja rakennuskaavateiden osalta kyseisiltä kunnilta.

12. Ylikorkeus ei saa aiheutua kuormattavien kappaleiden sijoittamisesta päällekkäin.

piiri

LIITE 6

Nro

7

Tiedoksi

Lupa on myönnetty moottoriajoneuvoasetuksen 36 §:n 9 momentin perusteella.

TVH 741303

KULJETUSLUPAEHDOT

1. Ajoneuvon tulee olla katsastuksessa hyväksytty ja rekisteröity tai varustettu koenumerkilvin. Rekisteriotteissa mainittuja määräyksiä ja liikenneministeriön ajoneuvon käyttämisestä mahdollisesti antamia muita ohjeita on noudatettava.

2. Mikäli ajoneuvo on rekisteröity ulkomailla, sen tulee täyttää Suomessa kansainvälistä liikennettä koskevat määräykset.

3. Kuljetusta suoritettaessa on noudatettava erityistä varovaisuutta ja se on suoritettava siten, että siitä on mahdollisimman vähän haittaa, vahinkoa tai vaaraa muulle liikenteelle.

4. Ajoneuvon leveyden ollessa yli 3,5 m nopeus saa olla enintään 50 km/h ja muutoin 80 km/h. Nopeus ei saa kuitenkaan ylittää ajoneuvolle sallittuja nopeuksia tai liikennemerkein merkittyjä nopeusrajoituksia.

5. Kuljetuksen suorittajan tulee huolehtia tien yläpuolella olevien sähkö- ja puhelinjohtojen sekä muiden rakenteiden huomioon ottamisesta kuljetuksen aikana ja sopia näiden laitteiden omistajien kanssa kuljetuksen aikana tarvittavista toimenpiteistä. Ennen alikulkua rajoittavaa estettä on tarvittaessa pysähdyttävä ja varmistauduttava, että alikulkukorkeus on riittävä. Sähköjohtoja alitettaessa on noudatettava sähköturvallisuusmääräysten mukaisia turvaetäisyyksiä.

6. Kuljetuksen suorittajan tulee noudattaa erikoiskuljetusten suorittamisesta tasoristeysten kautta annettuja ohjeita (sisältyvät julkaisuun TVH 742012) ja ohjeiden niin edellyttäessä hankkia tasoristeysten ylittämistä varten tarvittava lupa (mm. sähköradan johtojen alittamiseksi tarvitaan aina lupa kuljetuksen korkeuden ylittäessä 4,5 m).

7. Liikennemerkein osoitettuja painorajoituksia ei saa ylittää.

8. Kuljetusta suoritettaessa tulee noudattaa TVH:n antamia ohjeita erikoiskuljetusten suorittamisesta yleisillä teillä (sisältyvät pääasiassa julkaisuun TVH 742012). Kuljetuksen aikana tulee ottaa huomioon tieliikennelain ja sen perusteella annettujen asetusten ja päätösten määräykset, joihin ei erikseen ole myönnetty poikkeusta.

9. Luvan saaja vastaa kaikista ylipainon, ylläpitoisuuden, ylikorkeuden tai ylipituuden vuoksi aiheutuneista vahingoista.

10. Tämä kuljetuslupa tai sen jäljennös on oltava kuljetuksessa mukana ja vaadittaessa esitettävä poliisi-, katsastus- tai tieviranomaisille. Lupa voidaan peruuttaa, milloin olosuhteet luvan myöntämisen jälkeen ovat olennaisesti muuttuneet tai muuta syytä siihen ilmenee.

11. Kuljetusreittiin sisältyvien katujen osalta on erikseen hankittava ko. kaupunkien viranomaisten lupa.

12. Kuljetusreittiin sisältyvien yksityisten teiden osalta on erikseen hankittava lupa näiden teiden pitäjiltä ja rakennuskaavateiden osalta kyseisiltä kunnilta.

13. Kuljetusta ei saa suorittaa sellaisissa keli- tai sääolosuhteissa, joissa kuljetuksesta aiheutuu erityistä vaaraa tai joissa kuljetuksen turvallinen suorittaminen edellyttää tienpitäjälle ylimääräisiä kustannuksia aiheuttavia, normaaliliikenteen vaatimien hoitotoimenpiteiden lisäksi tarvittavia toimenpiteitä.

14. Nosturin leveyden ollessa yli 3 m sen edessä ja takana tulee olla säädettyjen laitteiden lisäksi keltainen 50 x 100 cm suuruinen pimeän aikana valaistu varoitustaulu, missä 15 cm korkeuisin mustin kirjaimin kahdelle riville jaetuna on teksti "ERIKOISKULJETUS".

15. Liitteen lisäehdot.

_____ piiri

Käsittelijä

Tiedoksi

Luvansaajan nimi		Hakemuksen päivämäärä	
Kuljetusväline	Rek.nro		Rek.nro
☐ kuorma-auto		☐ puoliperävaunu	
☐ varsinainen perävaunu	Rek.nro	☐ välivaunu	Rek.nro
Mallimerkintä/rek.nro			
☐ autonosturi		☐ hinattava laite	
☐			
Kuljetettava esine tai kappale			
Paino	Korkeus	Leveys	Pituus
t	m	m	m
Kuormatun ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän mitat ja enimmäispainot			
Akselipainot (t)			
Akselivälit (m)			
Kokonaispaino	Korkeus maasta mitattuna	Leveys	Pituus
t	m	m	m
Kuljetusreitti/-reitit (edestakaisin)			
Kuljetuslupaehdot (kääntöpuolella) nrot		Erityistä huomiota on kiinnitettävä ehtoihin nrot	
Luvan voimassaoloaika			
Huomautuksia			

Lupa on myönnetty moottoriajoneuvoasetuksen 36 §:n 9 momentin perusteella.

Lunastus _____ mk

KULJETUSLUPAEHDOT

1. Kuljetuskaluston tulee olla katsastuksessa hyväksytty ja rekisteröity. Rekisteriotteissa mainittuja määryksiä ja liikenneministeriön ko. kuljetuskaluston käyttämistä mahdollisesti antamia muita ehtoja on noudatettava.

2. Mikäli kuljetuskalusto on rekisteröity ulkomailla, sen tulee täyttää Suomessa kansainvälistä liikennettä koskevat määräykset.

3. Kytkenän vetoautoon tulee olla katsastusmiehen hyväksymä.

4. Kuljetusta suoritettaessa on noudatettava erityistä varovaisuutta ja se on suoritettava siten, että siitä on mahdollisimman vähän haittaa, vahinkoa tai vaaraa muulle liikenteelle.

5. Kuljetuksen leveyden ollessa yli 3,5 m tai pituuden yli 30 m taikka tienpinnan leveys alle 7 m kuljetuksen nopeus saa olla enintään 50 km/h ja muutoin 80 km/h. Kuljetuksen nopeus ei saa kuitenkaan ylittää kuljetuskalustolle sallittuja nopeuksia tai liikennemerkein merkittyjä nopeusrajoituksia.

6. Leveyden ylittäessä 4,0 m tai pituuden ylittäessä 30 m taikka korkeuden ylittäessä 4,6 m ei kuljetusta saa suorittaa klo 6-9 eikä 15-18 välisinä aikoina eikä lainkaan juhlapäihinä (pääsiäinen, juhannus, joulukuun aatto) aattopäivät ja aatonaatot mukaanluettuna eikä kesäaikana (1.5.-31.8.) myöskään perjantaisin ja sunnuntaisin klo 12-24.

7. Kuljetuksen suorittajan tulee huolehtia tien yläpuolella olevien sähkö- ja puhelinjohtojen sekä muiden rakenteiden huomioon ottamisesta kuljetuksen aikana ja sopia näiden laitteiden omistajien kanssa kuljetuksen aikana tarvittavista toimenpiteistä. Ennen alikulkua rajoitettavaa estettä on tarvittaessa pysähdyttävä ja varmistauduttava, että alikulkukorkeus on riittävä. Sähköjohtoja alitettaessa on noudatettava sähköturvallisuusmääräysten mukaisia turvaetäisyyksiä.

8. Kuljetuksen suorittajan tulee noudattaa erikoiskuljetusten suorittamisesta tasoristeysten kautta annettuja ohjeita (sisältyvät julkaisuun TVH 742012) ja ohjeiden niin edellyttäessä hankkia tasoristeysten ylittämistä varten tarvittava lupa (mm. sähköradan johtojen alittamiseksi tarvitaan aina lupa kuljetuksen korkeuden ylittäessä 4,5 m).

9. Liikennemerkein osoitettuja painorajoituksia ei saa ylittää.

10. Kuljetusta suoritettaessa tulee noudattaa TVH:n antamia ohjeita erikoiskuljetusten suorittamisesta yleisillä teillä (sisältyvät pääasiassa julkaisuun TVH 742012). Kuljetuksen aikana tulee ottaa huomioon tie-liikennelain ja sen perusteella annettujen asetusten ja päätösten määräykset, joihin ei erikseen ole myönnetty poikkeusta.

11. Luvan saaja vastaa kaikista ylipainon, ylläleveyden, ylikorkeuden tai ylipituuden vuoksi aiheutuneista vahingoista.

12. Tämä kuljetuslupa tai sen jäljennös on oltava kuljetuksessa mukana ja vaadittaessa esitettävä poliisi-, katsastus- tai tieviranomaisille. Lupa voidaan peruuttaa, milloin olosuhteet luvan myöntämisen jälkeen ovat olennaisesti muuttuneet tai muuta syytä siihen ilmenee.

13. Kuljetusreittiin sisältyvien katujen osalta on erikseen hankittava ko. kaupunkien viranomaisten lupa.

14. Kuljetusreittiin sisältyvien yksityisten teiden osalta on erikseen hankittava lupa näiden teiden pitäjiltä ja rakennuskaavateiden osalta kyseisiltä kunnilta.

15. Ylläleveys, ylikorkeus, ylipituus tai ylipaino ei saa aiheuttaa kuormattavien kappaleiden sijoittamisesta riittävää vaaraa tai joissa kuljetuksen turvallinen suorittaminen edellyttää tienpitäjälle ylimääräisiä kustannuksia aiheuttavien, normaali liikenteen vaatimien hoitotoimenpiteiden lisäksi tarvittavien toimenpiteiden.

16. Kuljetusta ei saa suorittaa sellaisissa keli- tai sääolosuhteissa, joissa kuljetuksesta aiheutuu erityistä vaaraa tai joissa kuljetuksen turvallinen suorittaminen edellyttää tienpitäjälle ylimääräisiä kustannuksia aiheuttavien, normaali liikenteen vaatimien hoitotoimenpiteiden lisäksi tarvittavien toimenpiteiden.

17. Jos hinattavan ajoneuvon (perävaunu tai hinattava laite) pituus kuormineen on suurempi kuin 12,5 m, on ajoneuvossa oltava kummallakin puolella ajoneuvon rakenteen tai kuorman alareunassa enintään 3 m etäisyydellä hinattavan ajoneuvon etupäästä, enintään 1 m etäisyydellä ajoneuvon tai kuorman takapäästä ja enintään 3 m etäisyydellä toisistaan ruskeankeltaiset sivuvalot, jotka eivät näy eteen eivätkä taakse ja jotka toimivat samanaikaisesti takavalojen kanssa. Sivuvalojen valovoiman on oltava 4 - 60 candela.

18. Kuljetuskaluston takana on oltava kuljetuksen suurinta leveyttä vastaamaan asetettavat punaiset äärivalot, jotka toimivat samanaikaisesti takavalojen kanssa, sekä vastaavasti sijoitetut punaiset heijastimet, jotka hinattavan ajoneuvon ollessa kysymyksessä ovat kolmiomaiset (sivun pituus 15-20 cm) ja muulloin pyöreät (pinta-ala vähintään 30 cm²). Jos kuljetuksen leveys on suurempi kuin 3 m, äärivaloja on oltava kummallakin puolella kaksi päällekkäin sijoitettuna. Jos äärivalojen etäisyys kuljetuskaluston kiinteistä merkkivaloista on sivusuunnassa suurempi kuin 1 m, on äärivalojen ja merkkivalojen keskiläiniin asetettava äärivalon kaltainen lisämerkkivalo. Valojen ja heijastimien on oltava 0,4 - 1,5 m korkeudella, ja valojen valovoiman on oltava 40 - 100 candela.

19. Jos kuljetuksen leveys on suurempi kuin 2,5 m tai muulloinkin milloin kuorman leveys on suurempi kuin kuljetuskaluston leveys, mutta enintään 3,5 m, vetoauton etuosan on kuorman leveydelle asetettava kuljetajan näkyvissä olevat joustavasti tai taipuisasti kiinnitetyt merkkitangot. Tankoihin on kiinnitettävä eteenpäin suunnatut, kuljetuksen suurinta leveyttä vastaamaan asetettavat keltaiset merkkivalot, jotka toimivat samanaikaisesti takavalojen kanssa. Lisäksi tankoihin on kiinnitettävä leveydeltään noin 100 mm ja korkeudeltaan noin 200 mm suuruiset valkoiset heijastimet. Valojen ja heijastimien on oltava 1-1,5 m korkeudella, ja valojen valovoiman on oltava 40 - 100 candela.

20. Kuljetusajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän edessä ja takana tulee olla säädettävien laitteiden lisäksi keltainen 50 x 100 cm suuruinen pimeään aikaan valaistua varoitustaulu, missä 15 cm korkuisin mustin kirjaimin kahdelle riville jaettuna on teksti "ERIKOISKULJETUS".

21. Kuljetuksen leveyden ollessa suurempi kuin 3,5 m kuljetusajoneuvo tai ajoneuvoyhdistelmä on varustettava kuljetuksen suurinta leveyttä osoittavin, edessä keltaisella valolla ja takana punaisella valolla näyttävin äärivaloin sekä edessä leveydeltään noin 100 mm ja korkeudeltaan noin 200 mm suuruisin valkoisin heijastimin. Jos äärivalojen etäisyys kuljetuskaluston kiinteistä merkkivaloista on sivusuunnassa suurempi kuin 1 m on em. äärivalojen ja merkkivalojen keskiläiniin asetettava äärivalojen kaltainen lisämerkkivalo. Kuljetuksen leveyden ollessa yli 4 m kuljetuksen suurin leveys on lisäksi merkittävä sijoittamalla kuljetuksen taakse ja kuljetuksen etuosan, esim. ohjaamon taakse, 1-1,5 m korkeuteen ajoneuvon poikittaisessa pystytasossa sijaitseva punakeltajuovitettu kuljetuksen leveyden pituinen vähintään 30 cm leveä lauta, jossa punaiset juovat ovat heijastavia taaksepäin ja keltaiset juovat heijastavia eteenpäin. Valon ja heijastimien tulee olla 1-1,5 m korkeudella ja valojen valovoiman tulee olla 40-100 candela.

22. Kuljetuksen edellä tulee kulkea kohdan 20 mukaisella varoitustaululla varustettu varoitusauto (henkilö- tai pakettiauto) ja kuljetusajoneuvon ja varoitusauton tulee olla varustettu moottoriajoneuvoasetuksen täytäntöönpanopäätöksen 10 § 4 momentin mukaisella kiertävällä tai vilkkuvalla keltaisella valolla näytävällä ja koko kuljetuksen ajan toimivalla valaisimella. Moottoriteillä varoitusauton tulee kulkea kuljetuksen takana.

23. Kuljetuksen takana tulee kulkea kohdan 22 mukainen varoitusauto.

24. Kuljetuksen mukana tulee olla TVH:n hyväksymä saattovalvoja.

25. Kuljetusreitillä olevien liikennemerkkiportaalien mahdollisesta nostamisesta on sovittava hyvässä ajoin aotie- ja vesirakennuspiirien kanssa ja nostaminen on suoritettava luvansaajan toimesta ja kustannuksella tie- ja vesirakennuspiirien valvonnassa.

26. Liitteen lisäehdot.

MINISTERIÖ

TIELIIKENNEOSASTO

Helsinki 31.10.1969

Autorekisterikeskus

No 12021/771 1969

Viite

Asia Tienpitoon käytettävien
laitteiden kuljetus

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö lähettää seuraavat ohjeet noudatettavaksi otsikossa mainittujen laitteiden kuljetuslupia myönnettäessä MAA:n 36 §:n 9 momentin nojalla ja kehoittaa autorekisterikeskusta edelleen tiedottamaan asian mainittuja kuljetuslupia myöntäville viranomaisille, kaikille katsastusmiehille ja ko. laitteiden käyttäjille:

1) Ilman omaa voimakonetta kuljetuksen aikana liikkuva tienpitoon käytettävä laite (esim. asfalttiaseman kone) on katsottava hinattavaksi laitteeksi siitä riippumatta, onko siinä kiinteät tai laitteeseen kuljetusta varten kiinnitettävät akselistot. Viimemainitussa tapauksessa on akseliston kiinnityksen oltava ehdottoman luotettava;

2) jos tässä tarkoitetun laitteen paino, leveys ja/ tai korkeus ylittävät asetuksen tiellä sallimat arvot, on MAA:n 36 §:n 9 momentin mukaista lupaa myönnettäessä yleisen turvallisuuden ja muun liikenteen turvaamiseksi vaadittava katsastusmiehen lausunto vetävän ajoneuvon ja hinattavan laitteen kytkennän luotettavuudesta;

3) edellä mainitun lausunnon katsastusmies voi antaa vetävän auton ja hinattavan laitteen sekä kytkentälaitteiden teknillisten tietojen perusteella vaatimatta laitetta katsastettavaksi (vrt. MAA 62 §). Vetokoukun ja sitä vastaavan silmukan tulee olla hinattavan laitteen painon mukaisen ja malliltaan hyväksytyn. Vetoautoksi saadaan hyväksyä sellainen kuorma-auto, jonka todellinen kokonaispaino on vähintään n. $1/3$ ja vetävien pyörien todellinen paino vähintään n. $1/4$ koko yhdistelmän todellisesta kokonaispainosta. Milloin hinattava laite on varustettu jarruin, voidaan vetoautoksi hyväksyä edellämainittua keveämpikin kuorma-auto, todellinen kokonaispaino vähintään n. $1/4$ ja vetävien pyörien todellinen paino vähintään $1/5$ yhdistelmän kokonaispainosta, jolloin veto-auto on talvikelillä kuitenkin varustettava hiekoituslaittein tai vetävät pyörät lumiketjuin tai niitä vastaavin liukuestein.

Muussa suhteessa on noudatettava aikaisemmin annettuja määräyksiä.

Toimeksi saanut:

Ylitarkastaja Ilpo Krootila

Tiedoksi: TVH
LP
Rakennus Oy Laine

**Rautateiden tasoristeysten ylittäminen
erikoiskuljetuksilla**

Rautateiden tasoristeysten ylittäminen erikoiskuljetuksilla

0. YLEISTÄ

Rautateiden tasoristeyskiä ylittävistä erikoiskuljetuksista rautatieviranomaisilta hankittava lupa on tarpeellinen paitsi näiden kuljetusten myös rautatieliikenteen turvaamiseksi. Turvaamisen tarve on kasvanut lähinnä rautateiden sähköistuksen ja erikoiskuljetusten määrän ja koon lisääntymisen vuoksi.

Erikoiskuljetusten suunnittelussa tulee pyrkiä siihen, että kuljetuksista ei ole haittaa rautatieliikenteelle. Ajoreitti tulisi tämän vuoksi pyrkiä suunnittelemaan siten, ettei se tule ristelemään samassa tasossa rautatien kanssa. Jos ylittäminen tasossa on välttämätöntä, kuljetus ja radan ylitys olisi pyrittävä sijoittamaan sellaiseen aikaan, jolloin rautatieliikennettä ei ole. Jollei tämäkään ole mahdollista ja radan ylitys vaatii erikoistoimenpiteitä, on hankittava tasoristeyskiä ylittämiseen kohdan 2 mukaisesti rautatieviranomaisten lupa. Lupaa ei tarvita, jos kuljetuksesta ei aiheudu mitään haittaa tai vaaraa rautateille.

1. TASORISTEYSTEN ERIKOISKULJETUSTEN SUORITTAMISELLE ASETTAMAT RAJOITUKSET

Tasoristeyskiä rajoittavat niiden kautta suoritettavia erikoiskuljetuksia asettamalla tiettyjä vaatimuksia ylitysaajan, leveyden, maavaran, korkeuden ja kuormituksen suhteen.

1.1 Ylitysaika

A. Tasoristeys ilman turvalaitteita

Liikenneministeriön päätöksen 314/81 mukainen näkemä 6 x V (8 m:n etäisyydellä radasta) merkitsee 21,6 sekunnin ylitysaikaa. Tämä vastaa tällä hetkellä pääradalla 720 m. Suurella osalla tasoristeyskiä ei näkemä tieltä radalle ole näiden määräysten mukainen. Myöskin sääolosuhteet (lumisade, sumu yms.) voivat rajoittaa näkemää.

B. Tasoristeys varustettu valo- ja äänimerkkitilaitteilla

Varoituslaitteiden hälytys alkaa yksiraiteisella radalla 20 s ennen suurimmalla sallitulla nopeudella ajavan junan tuloa. Useampiraiteisella radalla on hälytysaika lisätty yhdellä sekunnilla äärimmäisten raiteiden keskilinjojen välisen etäisyyden jokaista metriä kohden. Kaksoisraiteisella radalla hälytysaika on siten 25 s.

C. Tasoristeys varustettu puolipuumilaittein

Valo- ja äänivaroitus alkaa 1- ja 2-raiteisella radalla 27 s ennen suurimmalla sallitulla nopeudella ajavan junan tuloa. 7 sekunnin kuluttua hälytyksen alkamisesta laskeutuvat puomit.

1.2 Leveys

Ilman puomeja oleva tasoristeys ei normaalisti rajoita ylileveiden kuljetusten suorittamista, koska kuljetus voidaan tarvittaessa suorittaa keskellä ajorataa. Puolipuomein varustetuilla tasoristeyskiillä on otettava huomioon se, että puomit laskeutuvat aikaisintaan 7 sekunnin kuluttua hälytyksen (valo- ja äänimerkit) alkamisesta. Tällöin on mahdollista, että ylileveä kuljetus rikkoo alaslaskeutuvan puomin. Vaikka puomien rakenne onkin suunniteltu siten, ettei puomiin törmääminen aiheuta suuria vaurioita, on puomien rikkoutuminen pyrittävä estämään. Mikäli puomi vaurioituu ylileveän kuljetuksen johdosta, on siitä tehtävä välittömästi ilmoitus ko. ratapiirille ja tieliikennettä varoitettava rikkoutuneesta puomista. Mikäli mahdollista on tasoristeyskielle järjestettävä vartiointi siihen saakka, kunnes VR:n korjaushenkilökunta on saatu paikalle.

1.3 Korkeus

Sähköratojen ratajohtorakenteet ja viestijohdot aiheuttavat myöskin rajoituksia tasoristeyskiiden kautta tapahtuville erikoislupaa vaativille tiekuljetuksille.

Ratajohdon asettamat esteet

Sähköistetyllä radalla aiheuttavat sähköistykseen kiinteisiin laitteisiin kuuluvat ratajohtorakenteet (kuva 1) rajoituksia ylikorkeille kuljetuksille.

Jos ajoneuvokorkeus on korkeintaan 4 m, eivät ratajohtorakenteet aseta esteitä kuljetuksille. Suurin sallittu alikulkukorkeus sähköradan tasoristeyksissä ratajohdon ollessa jännitteinen on 4,5 m (kiskon selästä mitattuna). Tällöin on noudatettava Sähköturvallisuusmääräyksiä (STM) ottaen huomioon, että työskentelyalue rajoittuu henkilöillä 4 m:iin ja kuormalla 4,5 m:iin kiskon selästä mitattuna.

Erikoisesti on kiinnitettävä huomiota tien muotoon ylikäytävän kohdalla, jottei tien kaltevuus aiheuta työskentelyalueen rajojen ylitystä (ks. kuva 1).

Huom! Aina on oletettava, että ratajohto on jännitteinen, ellei jännitteettömyydestä ole VR:n kanssa kirjallisesti sovittu.

Jos sopimuksen mukaisesti ratajohto kytketään jännitteettömäksi ja maadoitetaan sekä ryhdytään muihin, mahdollisesti tarvittaviin turvallisuusjärjestelyihin, voidaan erityisluvalla sallia 4,5 m suurempaa alikulkukorkeutta vaativien kuljetusten liikkuminen sähköradan tasoristeyksessä. Tällöin kuljetuksen korkeuden rajoittaa ratajohdon johtimien aiheuttama mekaaninen este.

1.4 Maavara

Rautateiden tasoristeyksien kohdalla tiessä on yleensä kupera taite, joka saattaa rajoittaa matalalla kuljetusalustalla tapahtuvien kuljetusten suorittamista.

Pienimaavaraisten kuljetusalustojen osalta on syytä varmistaa tasoristeyksien ylitysmahdollisuus ennen erikoiskuljetuksen suorittamista. Mikäli on olemassa vaara, että kuljetus juuttuu tasoristeykselle, on tämä vaara poistettava tienparannustoimenpitein tai kuljetukselle etsittävä toinen reitti, jossa tätä vaaraa ei ole. Mikäli kiinni juuttumisen vaaraa ei voida kokonaan eliminoida, on liikenteen turvallisuus varmistettava erityistoimenpitein (vrt. kohta 2).

Kuljetuksen suorittaja on vastuussa ylitysten mahdollistamiseksi tarvittavien järjestelytoimenpiteiden aiheuttamista laitteiden muutos- ja ennalleenpalauttamiskustannuksista.

2. KULJETUSLUVAN HAKEMINEN RAUTATIEVIRANOMAISelta

Lupa on haettava kirjallisesti silloin, kun kuljetus vaatii rautatieliikenteen keskeyttämisen tai muita erikoistoimenpiteitä rautateiden puolelta kuten esim. seuraavissa tapauksissa:

- ylikäytävään tai radan laitteisiin on tehtävä kuljetuksen normaalia suuremmasta leveydestä tai painosta johtuvia muutoksia
- sähköistetyllä rataosalla joudutaan katkaista virta ajojohdosta normaalia korkeamman kuljetuksen vuoksi tai mahdollisesti siirtämään sähköradan laitteita
- joudutaan tekemään muiden laitteiden kuten esim. virtalaitteiden, vaihdelaiteiden tai opastimien siirtoja
- on oletettavissa, että kuljetus jostain syystä, esim. mataluutensa tähden voi juuttua kiinni tasoristeykseen
- kuljetus ei pituutensa tai hitautensa vuoksi pysty normaaliajassa (n. 15 sek. yhden raitteen ylityksessä) ylittämään tasoristeystä. Jos näkemä ei ole ohjeiden mukainen eikä tasoristeyksessä ole turvalaitteita, tämä aika voi olla vielä pienempi.

Lupahakemus tehdään asianomaiselle ratapiirin päällikölle, joka yhdessä liikennepiirin päällikön kanssa ratkaisee hakemuksen. Liitteessä 9/1 on esitetty valtionrautateiden liikenne- ja ratapiirien osoitteet ja puhelinnumerot. Kirjallinen lupa on kuitenkin vain ennakkosuunnitelma. Tasoristeyksen tarkasta ylitysakseleista on ehdottomasti sovittava vielä junasuorittajan kanssa ja saatava häneltä lupa ylityksen suorittamiseen, mikä on sisällytetty myös lupaehtoihin. Yhteyshenkilönä liikennepiirissä toimii junaturvallisuusasioita hoitava henkilö.

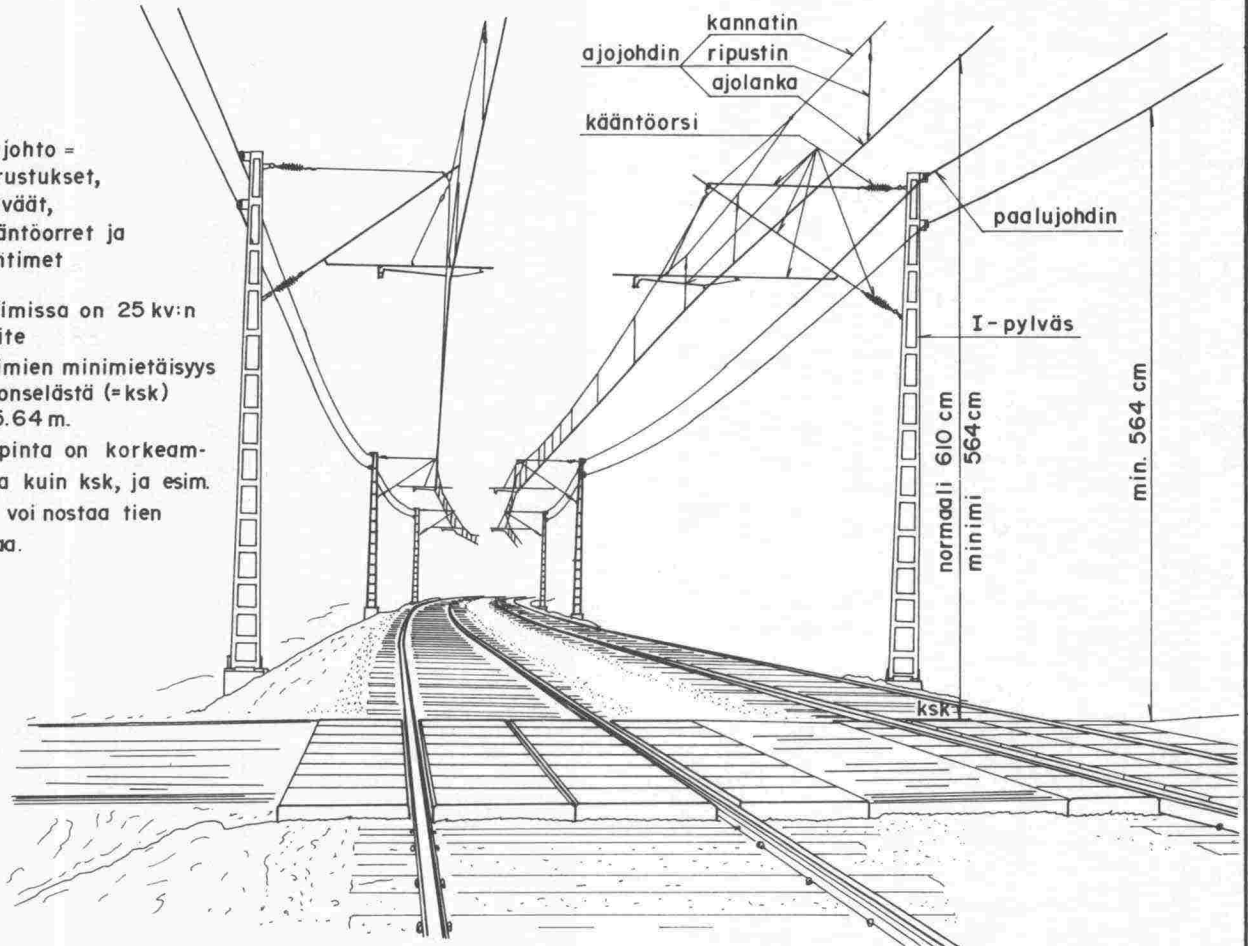
Jos on kysymys kuljetuksesta, joka pituutensa tai hitautensa vuoksi ei pysty normaaliajassa

Sähköistetyn radan johtimien huomioonottaminen erikoiskuljetuksissa

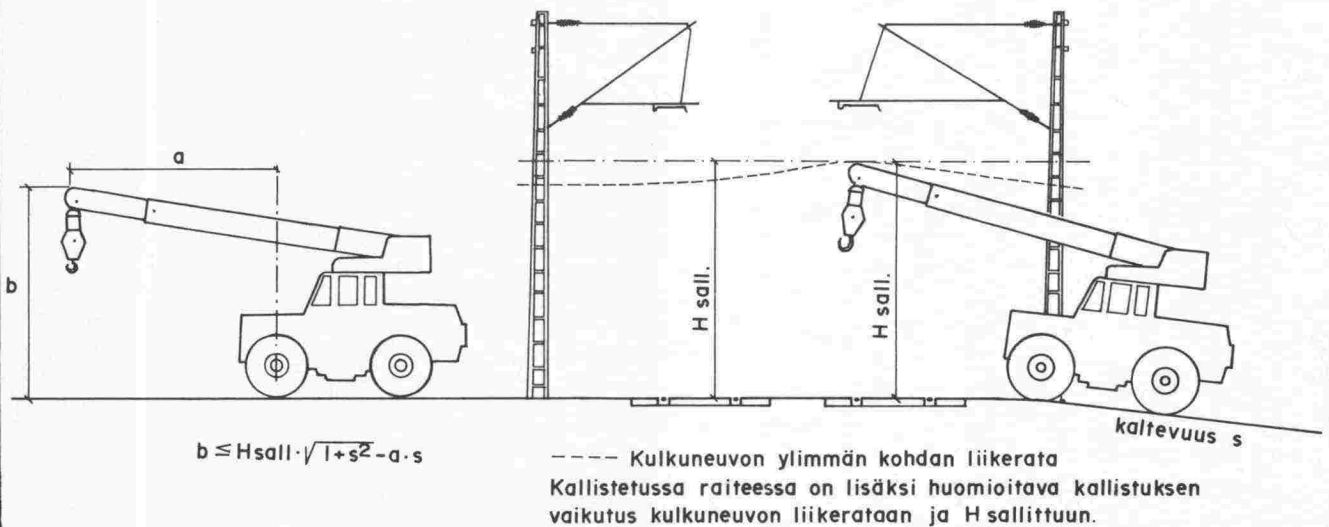
A. Johtimet tasoristeyksessä

Ratajohto =
perustukset,
pylväät,
kääntöorret ja
johtimet

Johtimissa on 25 kv:n
jännite
Johtimien minimietäisyys
kiskonselästä (=ksk)
on 5.64 m.
Tienpinta on korkeam-
malla kuin ksk, ja esim.
lumi voi nostaa tien
pintaa.

B. Tien kaltevuuden vaikutus

Kuva 1

tasoristeystä ylittämään, voi radan ylitys kuitenkin tapahtua ilman kirjallista lupaa, kun kuljetus tapahtuu sellaiseen aikaan, jolloin kirjallista lupaa ei voida saada, ja on niin kiireellinen, ettei sen siirtämistä voida koh- tuudella vaatia. Tasoristeuksen ylittämisen tulee tällöin tapahtua sellaiseen aikaan, kun rau- tatieliikennettä ei ole. Tästä on tiedustelemal- la varmistauduttava lähimmältä junasuorittajalta ilmoittamalla tarkka tasoristeuksen ylittämisen ajankohta ja saatava junasuorittajan lupa yli- tyksen suorittamiseen.

Tasoristeuksen ylityksen tultua suoritetuksi on siitä ilmoitettava ao. junasuorittajalle, joka ilmoittaa tästä edelleen asianomaisille.

3. KULJETUKSEN SUORITTAMINEN

Sähköratojen tasoristeysten ylittämisen aikana on huolehdittava siitä, että kuljetuksen mukana

seuraavat henkilöt ovat joka tilanteessa vähin- tään 2,0 m:n etäisyydellä jännitteisistä johdois- ta eli kauempana kuin varsinainen kuljetus.

Yleensä on kiellettävä kuorman yläosaan sijoitettujen henkilöiden käyttö kuorman kulun tark- kailemisessa tasoristeuksen kohdalla ja suori- tettava tarkkailu sisältä auton tms. ohjaamosta tai tasoristeuksen ulkopuolelta sopivaan kohtaan tien tasolle asetetun tarkkailijan toimesta.

Jos tasoristeuksen kansirakenne on huonokuntoi- nen, saattaa ylliraskaiden kuljetusten yhteydes- sä olla tarpeen vahvistaa kansirakennetta. Vas- taavasti voi olla syytä vahvistaa tasoristeus- sen lähellä tien rakennetta.

Tie-erikoiskuljetuksen rautatien tasoristeus- sel- lä vaatimien toimenpiteiden aiheuttamista kus- tannuksista tulee vastata erikoiskuljetuksen suorittajan.

VALTIONRAUTATEIDEN LIIKENNE- JA RATAPIIRIT

HELSINKI

Liikennepiirin toimisto
Asema-aukio
00100 HELSINKI 10
Puh. 90-7071/3449

Ratapiirin toimisto
Asema-aukio 2
00100 HELSINKI 10
Puh. 90-7071/2223

TAMPERE

Liikennepiirin toimisto
PL 416
33101 TAMPERE 10
Puh. 931-152 111/2393

Ratapiirin toimisto
33100 TAMPERE 10
Puh. 931-152 111/2315

SEINÄJOKI

Liikennepiirin toimisto
Asema
60100 SEINÄJOKI 10
Puh. 964-152 111/2259

Ratapiirin toimisto
PL 92
60101 SEINÄJOKI 10
Puh. 964-152 111/2330

OULU

Liikennepiirin toimisto
PL 170
90101 OULU 10
Puh. 981-152 31/275

Ratapiirin toimisto
PL 170
90101 OULU 10
Puh. 981-152 31/315

KOUVOLA

Liikennepiirin toimisto
Asema
45100 KOUVOLA 10
Puh. 951-172 31/270

Ratapiirin toimisto
Asema
45100 KOUVOLA 10
Puh. 951-172 31/315

PIEKSÄMÄKI

Liikennepiirin toimisto
Veturitalli
76100 PIEKSÄMÄKI 10
Puh. 958-135 33/288

Ratapiirin toimisto
Tahinniemi
76100 PIEKSÄMÄKI 10
Puh. 958-135 33/458

JOENSUU

Liikennepiirin toimisto
PL 88
80101 JOENSUU 10
Puh. 973-314 51/254

Ratapiirin toimisto
Asema-alue
80200 JOENSUU 20
Puh. 973-314 51/396

LIIKKUVA POLIISI

Pääosasto/kenttätöimisto (vastaa UUDENMAAN lääninosastoa)
Toimiups. Erkki Hietanen
Merimiehenkatu 11, 00120 HELSINKI 12
Puh. 90-162 71/411

TURUN JA PORIN lääninosasto
Kom. Sven-Olof Hassel
Itsenäisyydenaukio 2, 20800 TURKU 80
Puh. 921-355 222/522

HÄMEEN lääninosasto
Kom. Mikko Heimo
Kasarmikatu 14, 13100 HÄMEENLINNA 10
Puh. 917-290 11/210

KYMEN lääninosasto
Kom. Erkki Tuohisaari
Hallituskatu 7, 45100 KOUVOLA 10
Puh. 951-177 71/149

MIKKELIN lääninosasto
Kom. Risto Jokivartio
Mikonkatu 7 D, 50100 MIKKELI 10
Puh. 955-107 00/480

KUOPION lääninosasto
Kom. Jyrki Jäntti
Asemakatu 38-40, 70100 KUOPIO 10
Puh. 971-124 000/131

POHJOIS-KARJALAN lääninosasto
Kom. Toivo Pöntinen
Rantakatu 35, 80100 JOENSUU 10
Puh. 973-252 11/512

VAASAN lääninosasto
Kom. Sauli Vuorimaa
Kirkkopuistikko 19 A 1, 65100 VAASA 10
Puh. 961-242 173

KESKI-SUOMEN lääninosasto
Kom. Vilho Äikäs
Hannikaisenkatu 9 B, 40100 JYVÄSKYLÄ 10
Puh. 941-298 211/457

OULUN lääninosasto
Kom. Pentti Ronkka
Pakkahuoneenkatu 26, 90100 OULU 10
Puh. 981-133 88
226 722/44

LAPIN lääninosasto
Kom. Martti Tepponen
Rovakatu 38
96200 ROVANIEMI 20
Puh. 991-162 34

